

Att.:

Palle Kjær, palle@grus.dk

Bjarne Overgaard, bjarne@grus.dk

Tillæg til råstoftilladelse af den 22. juni 2017 vedr. matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde, Mariagerfjord Kommune

Region Nordjylland modtog den 16. september 2024 en ansøgning fra Bedsted Lø Grusværker ApS (tidligere Gunderup Grus- og Stenleje ApS) om forlængelse af råstoftilladelsen for en del af matr.nr. 1br Kjellerup Hgd., Svenstrup samt en mindre del af matr.nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup (se bilag 1).

Arealet der er omfattet af denne afgørelse, er i dag omfattet af to råstoftilladelser (sagsnr. 2016-002041 og 2015-009199), som udløber henholdsvis den 27. maj 2026 og den 18. marts 2026. Der vil ikke ske yderligere indvinding af råstoffer på arealet, men alene sortering og oparbejdning af råstoffer indvundet på de tilstødende arealer, herunder matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde, som er omfattet af råstoftilladelsen af 22. juni 2017 der udløber den 22. juni 2047 (sagsnr. 2014-019743).

Det ansøgte areal er udlagt som råstofgraveområde i Region Nordjyllands Råstofplan 2024.

Afgørelse efter råstofloven¹

Region Nordjylland har på baggrund af nedenstående redegørelse og med hjemmel i råstoflovens §§ 7 og 10 truffet følgende afgørelse i sagen:

Region Nordjylland meddeler hermed tilladelse til fortsat at anvende det ansøgte areal på matr.nr. 1br Kjellerup Hgd., Svenstrup og 3k Svenstrup By, Svenstrup til sortering og oparbejdning af råstoffer indtil råstoftilladelsen af den 22. juni 2017 vedr. matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde udløber.

Det ansøgte areal udgør ca. 14 ha og fremgår af bilag A.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om råstoffer, lovbek. nr. 1230 af 20. november 2024 .

Tilladelsen meddeles på tilsvarende vilkår som råstoftilladelse af den 22. juni 2017 vedr. matr.nr. 1be Mariager-kloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde, Mariagerfjord Kommune.

Følgende vilkår gælder bl.a. for området:

- Der må ikke foretages yderligere råstofindvinding på arealet.
- Ved projektets afslutning er det dog tilladt at fjerne grusbelægningen (0,5–1 m) som led i efterbehandlingen til natur og skov.
- Området skal være efterbehandlet senest den 22. juni 2048.
- Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.

Øvrige vilkår fremgår af råstoftilladelsen af den 22. juni 2017 (bilag B), samt af Mariagerfjord Kommunes tilladelse til vandindvinding samt nedsivning af grusskyllevand af den 6. oktober 2020 (bilag C).

Region Nordjyllands vurdering af sagen

Region Nordjylland modtog den 16. september 2024 en ansøgning fra Bedsted Lø Grusværker ApS (tidligere Gunderup Grus- og Stenleje ApS) om forlængelse af råstoftilladelsen for en del af matr.nr. 1br Kjellerup Hgd., Svenstrup samt en mindre del af matr.nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup.

Arealet der indgår i ansøgningen, er i dag omfattet af to råstoftilladelser (sagsnr. 2016-002041 og 2015-009199), som udløber henholdsvis den 27. maj 2026 og den 18. marts 2026. Der vil ikke ske yderligere indvinding af råstoffer på arealet, men alene sortering og oparbejdning af råstoffer indvundet på de tilstødende arealer.

Ved projektets afslutning fjernes grusbelægningen på arealet (0,5–1 m), og området efterbehandles til natur og skov. Der er ansøgt om tilladelse til brug af følgende materiel på arealet: to komplette stenknusningsanlæg med transportbånd og sigte, ét komplet vaskeanlæg med jigg samt sigte og tilhørende transportbånd, tre læssemaskiner, én gravemaskine og to dumpere. Alle anlæg er eldrevne, og der vil derfor ikke være brændstoftanke inden for det ansøgte areal.

Trafik

Den eksisterende adgangsvej via matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup til Gunderupvej vil fortsat blive anvendt i forbindelse med råstofgraven (se bilag A).

Da der ikke vil ske yderligere indvinding af råstoffer i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke medfører en øget trafikbelastning af området.

Der findes flere råstofgrave i området, og lastbilerne fra alle tre råstofgrave benytter Gunderupvej videre mod Randersvej. Region Nordjylland vurderer dog, at det ansøgte projekt ikke medfører en væsentlig påvirkning, da der ikke sker råstofindvinding som led i det ansøgte, og den samlede trafikbelastning dermed forbliver uændret i forhold til den nuværende situation.

Støj

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kan overholdes i forbindelse med projektet.

Projektet omfatter oparbejdning og sortering af råstoffer, der indvindes på tilstødende arealer. Disse aktiviteter er velkendte, da der allerede i dag foregår oparbejdning og sortering på det ansøgte areal. Omfanget af aktiviteterne ændres ikke, idet der fortsat indvindes samme mængde råstoffer som hidtil på de tilstødende arealer.

I VVM-redegørelsen fra 2016 for matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde m.fl. har NIRAS A/S foretaget støjberegninger for projektet under seks forskellige scenarier. Placeringen af de stationære sorteringsanlæg i scenarie 1a og 1b svarer til det ansøgte projekt. Beregningerne viser, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kan overholdes ved alle nabobeboelser.

På baggrund af afstanden til nærmeste naboejendomme samt den udførte støjberegning fra 2016 vurderer Region Nordjylland, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj ikke overskrides i forbindelse med projektet.

Grundvand

De vaskesøer og anlæg til vådsortering, der allerede er etableret på arealet, vil fortsat blive anvendt til vådsortering. Der foreligger en vandindvindingstilladelse på 250.000 m³ pr. år fra boring DGU nr. 58.714 (bilag C). Der vil ikke blive indvundet yderligere vand i forbindelse med det ansøgte projekt. Vandindvindingstilladelsen er gældende frem til 1. oktober 2035. Endvidere foreligger der en tilladelse til nedsivning af vaskevand, som ligeledes er gældende frem til 1. oktober 2035 (bilag C).

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke udgør en risiko for forurening af hverken grundvand eller overfladevand. Der vil ikke blive indvundet råstoffer på arealet i forbindelse med projektet, og der opbevares ikke brændstof indenfor projektarealet, da alle anlæg er eldrevne.

Arealet skal efter afsluttet råstofindvinding efterbehandles til natur og skov. Ifølge vilkår 32 i råstoffilladelsen af den 22. juni 2017 må det efterbehandlede areal ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet. Region Nordjylland vurderer derfor, at den påtænkte efterbehandling og efterfølgende arealanvendelse ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvand.

Indsatsbekendtgørelsen²

Jf. nyeste basisanalyser fra Vandområdeplanerne 2021-2027 ligger projektarealet over de regionale grundvandsforekomster:

- dkmj_1003_ks
- dkmj_1094_ks
- dkmj_978_kalk

dkmj_1003_ks og dkmj_978_kalk er registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand, mens dkmj_1094_ks er registreret med god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Den ringe kemiske tilstand for dkmj_1003_ks og dkmj_978_kalk skyldes påvirkning med nitrat og pesticider.

Projektarealet ligger desuden over den dybe grundvandsforekomst: dkmj_537_ks, som er registreret med god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Målsætningen er, at alle grundvandsforekomsterne skal opnå god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet der ikke udledes næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer i forbindelse med projektet. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, sænkes grundvandet ikke i forbindelse med projektet.

---

² Bekendtgørelse nr. 1669 af 8. december 2025 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Nærmeste målsatte overfladevand er Svenstrup Bæk (EU-vandområde ID: DKRIVER8163) som løber ca. 330 m syd for projektarealet. Svenstrup Bæk er registreret med dårlig økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Den dårlige økologiske tilstand skyldes primært forhold knyttet til vandløbets fiskebestand (DFFV).

Målsætningen er, at alt overfladevand skal opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet projektet ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer eller sænkning af grundvandet.

Bilag IV-arter

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring projektområdet. Med udgangspunkt i Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 og Videnskabelige rapporter fra DCE hhv. nr. 520 fra 2023 og nr. 603 fra 2024, opslag på Naturdata og Arter.dk, samt konkret vurdering af områdets karakter, vurderes det at følgende bilag IV-arter potentielt kan forekomme i og omkring projektområdet: odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø samt flere arter af flagermus.

Ifølge opslag på Danmarks Naturdata og Arter.dk den 8. januar 2026 er der ikke observeret bilag IV-arter på projektarealet. Ifølge arter.dk er der observeret fund af spidssnudet frø flere steder i området. Nærmeste observation af spidssnudet frø er i en sø, ca. 1,2 km syd for projektarealet i 2012.

Odder, stor vandsalamander og spidssnudet frø

Projektarealet består af en aktiv oparbejdningsplads i en eksisterende råstofgrav. Indenfor projektarealet findes der to vaskesøer til vådsortering/grusvask. Vaskesøerne vurderes ikke at være et egnet yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, da der ikke er et etableret dyre- og planteliv i søerne og da de aktivt anvendes til grusvask. Udover dette findes der ingen våde naturtyper indenfor det ansøgte areal. Projektarealet vurderes derfor ikke at være et egnet yngle- eller rasteområde for odder, stor vandsalamander eller spidssnudet frø, som lever og yngler i vand.

Markfirben

Markfirben lever på tørre lysåbne områder, som f.eks. heder, overdrev, sten- og jorddiger, vejskrånninger og sandede bakkede områder. Typisk syd- og østvendte skrånninger, som er soleksponeret. Markfirben kræver bart løst sand for at kunne sole sig og lægge sine æg i, men kræver også egnede skjulesteder i form af områder med urteagtig vegetation.

Region Nordjylland har foretaget tre besigtigelser af det ansøgte areal, med henblik på at afklare, om der er yngle- / rasteområder for bilag IV arter, herunder markfirben. Regionen har foretaget besigtigelserne i maj, juni og august 2025. På besigtigelserne blev det ansøgte og de tilstødende arealer gennemgået, med særlig fokus på soleksponerede områder med de rette kerneelementer, herunder områder med løst sand og lav græs / urtevegetation. Under besigtigelserne blev der ikke observeret markfirben på hverken det ansøgte areal eller de tilstødende arealer.

På baggrund af regionens besigtigelser, vurderes det, at det ansøgte areal ikke udgør et yngle- og/eller rasteområde for markfirben.

Flagermus

Projekt indebærer ikke fældning af træer eller nedrivning af bygninger som kunne benyttes som yngle- og rasteområde for flagermus. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil påvirke evt. fouragerende flagermus.

Samlet vurdering af bilag IV-arter

På baggrund af ovenstående vurderer Region Nordjylland, at projektarealet ikke udgør yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge potentielle yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.

Samlet afvejning efter råstoflovens § 3

Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

I denne sag er der særlig lagt vægt på, at området allerede er etableret og i drift med vaskesøer og stationære anlæg, som vil være omkostningstunge at flytte. Der vil desuden ikke ske yderligere råstofindvinding på arealet, og det vurderes derfor, at fortsættelsen af de eksisterende aktiviteter ikke vil medføre en negativ påvirkning af det omkringliggende miljø. Gennem oparbejdningen af råstofferne der indvindes på de tilstødende arealer opnås både en merværdi og en mere effektiv udnyttelse af områdets råstofressource. Dette bidrager samtidig til en bedre ressourceforvaltning.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2024.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 223: Kastbjerg Ådal, som er beliggende ca. 2 km syd for projektarealet. Natura 2000-området består af habitatområde nr. H223.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H223 fremgår af nedenstående tabel⁴:

---

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

⁴ Natura 2000-plan 2022-2027 for Kastbjerg Ådal. Miljøstyrelsen, juni 2023

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 223		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Blank seglmos (6216)	Kildevældsvindelsnegl (1013)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bækklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Natura 2000-område nr. 223 er specielt udpeget for at beskytte ådalsnaturen med våde naturtyper i dalbunden og tørre naturtyper på ådalsskrænterne. Området er således primært karakteriseret ved de store forekomster af rigkær og i noget mindre omfang men dog stadig betydelige arealer med kildevæld, surt overdrev og stilkeke-krat. Naturtyperne enekrat, kalkoverdrev, tidvis våd eng og hængesæk er arealmæssigt ikke så dominerende men områdets forekomster af disse er flere steder af høj naturmæssig værdi.

Ifølge seneste basisanalyse (2022-2027) for Natura 2000-området, er den foreløbige vurdering af trusler for områdets naturtilstand bl.a. tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi, påvirkninger fra landbrugsdrift, næringstilførsel og invasive arter, Derudover er fiskeri med bundsløbende fiskeriredskaber en trussel for de marine naturtyper. For de udpegede arter er truslerne bl.a. tilgroning af levesteder.

Der skal ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet i forbindelse med projektet, hvorfor det vurderes, at projektet ikke har en væsentlig negativ effekt på hydrologien for Natura 2000-området. Ligeledes anvendes der ikke gødning i forbindelse med projektet, som evt. vil kunne medvirke til en øget tilgroning af de udpegede naturtyper og levesteder.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt på grund af afstanden og da der ikke ansøges om indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet. Projektet vil derfor ikke påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget.

Miljøvurderingsloven⁵

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning'.

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering. På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland meddelte den 10. oktober 2025 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer med 4 ugers klagefrist.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurderinger.

I vurderingen lægges der vægt på at:

- Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for støj kan overholdes ved alle naboejendomme.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- eller overfladevand, eller hindre opsatte miljømål, idet projektet ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer.
- Der vil ikke blive anvendt gødning eller pesticider på det efterbehandlede areal.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter
- Det ansøgte projekt vurderes hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter at kunne skade arter eller naturtyper som nærliggende Natura 2000-områder er udpeget for at beskytte
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke fredede områder, fortidsminder eller beskyttet natur.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet.

Høring

Ansøgningsmateriale samt regionens udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven har været i høring hos Mariagerfjord Kommune og andre myndigheder, forsyningselskaber, landsdækkende foreninger og parter i perioden 8. september 2025 til 6. oktober 2025. Region Nordjylland modtog bemærkninger fra Mariagerfjord Kommune og Telia / Norlys Mobil.

Mariagerfjord Kommune angiver i deres høringssvar, at de er enige i vurderingen af, at der ikke må anvendes gødning eller pesticider på det efterbehandlede areal. Telia/ Norlys Mobil angiver i deres høringssvar, at de ingen indsigelser har til ansøgningen.

Udkast til afgørelse om tillæg til råstoffilladelse har været i høring hos Mariagerfjord Kommune, ansøger, lods-ejer, og relevante myndigheder og landsdækkende organisationer i perioden 6. marts 2026 til 1. april 2026.

Region Nordjylland har ingen bemærkninger modtaget.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 7. april 2026 på: www.raastoffer.rn.dk under Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende

en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Ved eventuelle spørgsmål i forbindelse med dette brev, er I velkomne til at kontakte undertegnede på tlf.nr.: 2059 2272 eller på e-mail sofie.jensen@rn.dk.

Med venlig hilsen

Sofie Hammer Jensen
Råstofsagsbehandler

Bilag:

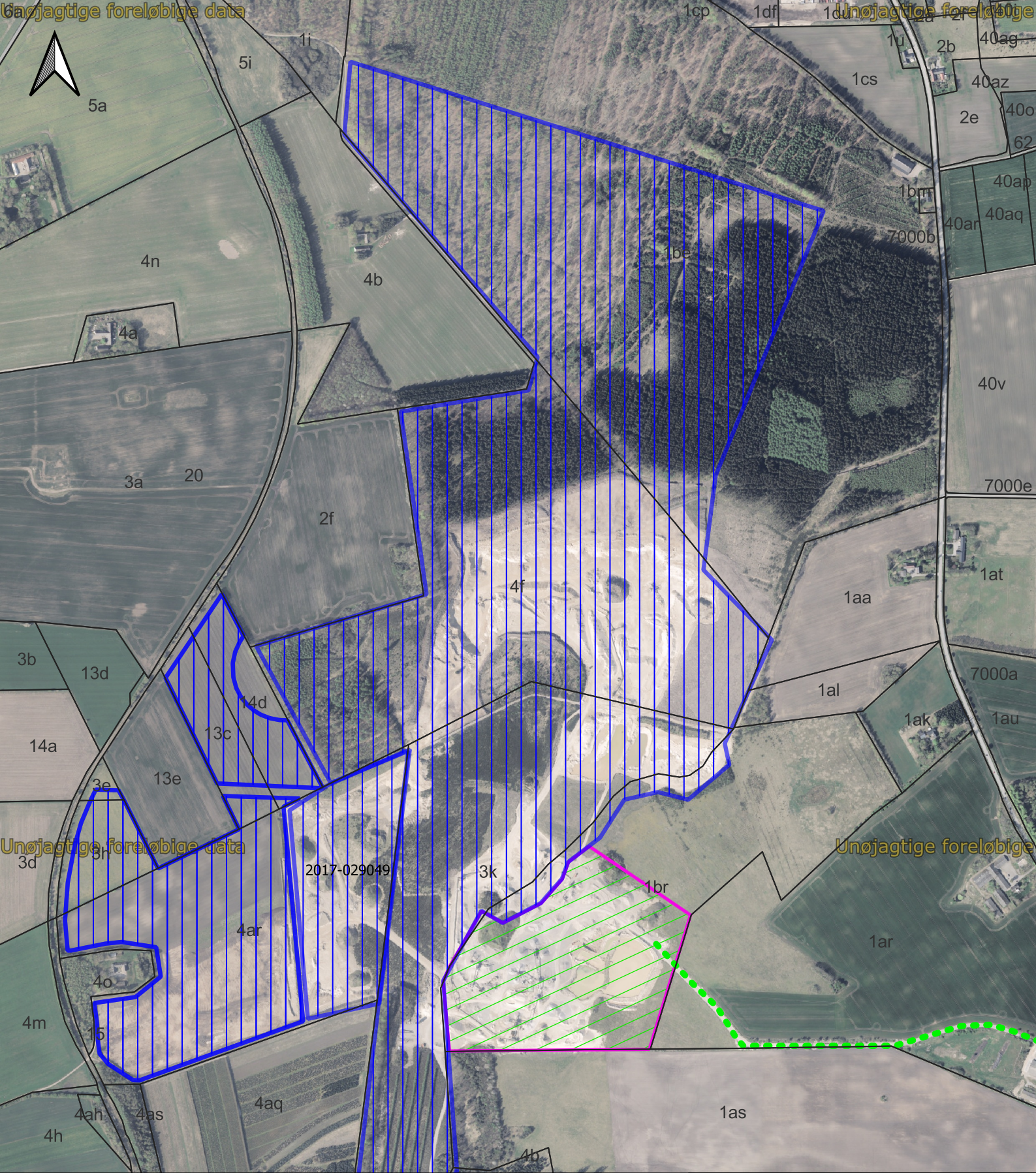
- A. Kortbilag
- B. Råstoftilladelsen af den 22. juni 2017 vedr. matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde.
- C. Tilladelse til indvinding af grundvand samt nedsivning af grusskyllevand af den 6. oktober 2020.

Kopi sendt til:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk, miha1@mariagerfjord.dk, keje1@mariagerfjord.dk
- Miljøstyrelsen, raastof@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, mariagerfjord@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Mariager Vand A.M.B.A., vand@mariagervand.dk

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

2017-029049

Tegnforklaring

- Eksisterende tilladelser
- Ansøgt areal til oplags- og oparbejdningsplads
- Adgangsvej
- Matrikelskel

Jour.nr.: 1-35-71-2-1741-24	
Kort: Detail	Bilag: B
Målförhold: 1:10.000	
Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
Dato: 09-01-2026	Rev.:

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE
GUNDERUP OG NONNEHOLT,
MARIAGERFJORD KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten og grus

På ejendommen Hobrovej 1, 9550 Mariager, matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Hobrovej 1, 9550 Mariager, matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde
Råstoftype	Sand, grus og sten
Tilladelsens varighed	30 år 22. juni 2017 – 22. juni 2047
Sagsnummer/journalnummer	2014-019743
Tidligere meddelte tilladelser	2014-014558 Råstoftilladelse for Gunderup graveområde, del af matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup. Meddelt den 24. april 2015.
Offentliggørelse	22. juni 2017
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	22. juni 2048
Indvinder	Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager
Ansøger	Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager
Grundejer	Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager
Indvinders telefon/mobilnummer	51242517
Indvinders e-mailadresse	brian@gunderup-grus.dk
Indvinders CVR-nummer	32671365
Driftsansvarlig(e)	Brian Pedersen
Kontaktoplysninger:	51242517
Region Nordjylland	Tlf.: 97648000, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Rikke Ellemann-Biltoft	97648284, e-mail: rieb@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding

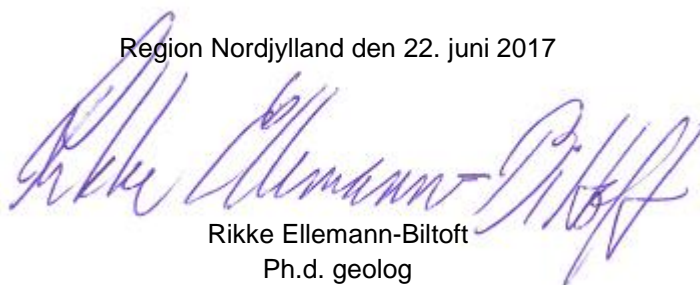
Gældende for matr.nr 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder, Mariagerfjord Kommune

22. juni 2017 til 22. juni 2047

Sagsnummer: 2014-019743

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager CVR-nr.: 32671365	Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager CVR-nr.: 32671365	Gunderup Grus- og Stenleje Aps Kjellerupvej 6, 9550 Mariager CVR-nr.: 32671365

Region Nordjylland den 22. juni 2017

Rikke Ellemann-Biltoft
Ph.d. geolog

INDHOLD

Oversigtsskema	2
1. Tilladelsen	6
1.1 Råstofloven	6
1.2 Planloven - VVM-bestemmelserne	6
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV arter	7
1.5 Vandforsyningsloven	8
1.6 Miljøbeskyttelsesloven	8
1.7 Naturbeskyttelsesloven	8
1.8 Museumsloven	8
1.9 Skovloven	8
1.10 Vandløbsloven	9
1.11 Vejloven og privatvejsloven	9
1.12 Jordforureningsloven	9
2. Vilkår	10
2.1 Vilkår efter råstofloven	10
2.2 Vilkår efter Vandforsyningsloven	18
2.3 Vilkår efter Miljøbeskyttelsesloven	19
2.4 Vilkår efter Naturbeskyttelsesloven	19
2.5 Vilkår efter Skovloven	19
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	21
3.1 Generel klagevejledning	21
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	21
3.3 Underretning	25
4. Grundlag for tilladelsen	27
4.1 Ansøgningens indhold	27
4.2 Udtalelser / partshøring i debatfasen	27
4.3 Høring af forslaget til VVM-redegørelsen	29
4.4 Høring af Mariagerfjord Kommune i henhold til § 10a vilkår til efterbehandling	30
4.5 Ansøger	30
5. Regionens behandling af sagen	31
5.1 Råstofplanen	31
5.2 Planloven - VVM-bestemmelserne	31
5.3 VVM redegørelse	31
5.4 Udkast til efterbehandlingsplan	32
5.5 Region Nordjyllands samlede vurdering	32
Bilag A: Oversigtsskort 1: 25.000	33
Bilag B: Luftfoto 1: 12.000	34
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	35
Bilag D: Generelle bestemmelser	37
Bilag E: Uddrag af museumsloven - Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014	40
Bilag F: Indkomne bemærkninger i idé- og debatfasen	41
Bilag G: Oversigtsskort med angivelse af adgangsvej	52
Bilag H: Dispensation fra skovloven	53
Bilag I: Tilladelse til indvinding af grundvand til grusvask	65
Bilag j: Grave- og efterbehandlingsplan	66

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af VVM-redegørelse for udvidelse af Gunderup Grus- og Stenlejes eksisterende råstofgrav ved Gunderup meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 500.000 m³ sand, sten og grus på i alt 114 hektar, se bilag A og B

Tilladelsen gives med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen omfatter et projektareal på ca. 114 ha - se Bilag A og B. Der er tale om en udvidelse af ansøgers eksisterende grusgrav i området. Tilladelsen gives på en del af matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder.

Tilladelsen er gældende fra 22. juni 2017 til den 22. juni 2047

I forhold til, at tilladelsesperioden strækker sig ud over 10 år er der, jf. råstoflovens §9 stk. 1, lagt til grund, at der er tale om en volumen- og kvalitetsmæssig værdifuld råstofforekomst og at der med udarbejdelsen af VVM redegørelsen er redegjort for hvorledes en sammenhængende indvinding og efterbehandling i hele området sikres.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens §10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

Tilladelsen er udarbejdet på baggrund af indvinders ansøgning, VVM-redegørelse og den sammenfattende VVM-redegørelse.

Virksomheden har følgende råstof tilladelser, som stadig er gældende:

2014-014558 Råstof tilladelse for Gunderup graveområde, del af matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup. Meddelt den 24. april 2015.

2016-002041 Råstof tilladelse for Gunderup graveområde, matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup. Meddelt den 27. maj 2016.

2015-009199 Råstof tilladelse for Gunderup graveområde, del af matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup. Meddelt den 18. marts 2016.

Råstof tilladelse af den 24. april 2015 gældende for ca. 10 hektar på en del af mat. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup erstattes af nærværende tilladelse.

1.2 Planloven – VVM-bestemmelserne²

Region Nordjylland modtog ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding d. 17. november 2014. Ansøger oplyste at der pga. arealets størrelse var tale om et projekt omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, hvorfor der ville blive udarbejdet en VVM-redegørelse.

Region Nordjylland er efter ændring af råstofloven d. 1. juli 2014 myndighed efter Råstoflovens §7, og samtidig myndighed i forhold til VVM-bekendtgørelsen.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om råstoffer, lovbekendtgørelse nummer 1218 af 28. september 2016.

² Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, lovbekendtgørelse nummer 957 af 27. juni 2016.

Region Nordjylland har på baggrund af den fremsendte forslag til VVM-redegørelse af september 2016 vurderet, at der kan meddeles VVM-tilladelse til projektet. Nærværende tilladelse efter Råstoflovens §7 erstatter en VVM-tilladelse jf. VVM-bekendtgørelsens §8.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000³)

På baggrund af den foreløbige vurdering i VVM-redegørelsen kan det afvises, at projektet vil medføre en væsentligt påvirkning af det nærmeste Natura 2000-område N223 – Kastbjerg Ådal.

Natura 2000-området ligger ca. 1,5 km syd og sydøst for grusgraven og i udpegningsgrundlaget udgør rigkær, surt overdrev og skovbevokset tørvemose arealmæssigt over 80% af naturtyperne. Råstofindvindingen med tilhørende vandindvinding vurderes ikke, med den pågældende afstand at påvirke disse naturtyper væsentligt.

I udpegningsgrundlaget indgår også følgende række arter – Kildevældsvindelsnegl, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, stor vandsalamander, odder og blank seglmos. Råstofindvindingen med tilhørende vandindvinding vurderes ligeledes ikke, med den pågældende afstand til Natura 2000 området, at påvirke disse arter.

Region Nordjylland har derfor vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af det ovennævnte Natura 2000-områder.

1.4 Bilag IV arter

Projektarealet ligger i udbredelsesområde for flere flagermusarter, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Der er under udarbejdelsen af VVM-redegørelsen kun registeret forekomst af dværg- og brunflagermus i området, men udelukkes ikke at andre bilag IV arter kan have leve- raste- eller ynglested indenfor projektområdet.

Det foreslås i VVM-redegørelsen bl.a., at der for at sikre mod påvirkning af de påviste flagermusarter, kun må ske fældning af flagermusegnede løvtræer i bestemte perioder af året, samt at der tages hensyn til arterne ifm. etablering/beplantning af erstatningskovarealer.

Region Nordjylland har vurderet, at indvindingen med de ovennævnte tiltage samt øvrige hensyn/tiltag beskrevet i VVM-redegørelsen, ikke vil påvirke bilag IV-arterne negativt. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arten negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår.

---

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, bekendtgørelse nummer 926 af 27. juni 2016.

1.5 Vandforsyningsloven⁴

Der er ikke ansøgt om tilladelse til dræning af arealet, bortpumpning af grundvand, eller indvinding under grundvandsspejlet.

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding og recirkulering af 250.000 m³ grundvand til grusskylning fra egen boring. Indvinding og recirkulering af grundvand til vask eller vådsortering af råstoffer kræver en særskilt tilladelse, som meddeles af Mariagerfjord Kommune.

Mariagerfjord Kommune har 10. marts 2017 meddelt tilladelse på vilkår som fremgår af afsnit 2.2.

1.6 Miljøbeskyttelsesloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

1.7 Naturbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om dispensation fra beskyttelseslinjen omkring de fem gravhøje, der helt eller delvist ligger indenfor det ansøgte område.

Det er Mariagerfjord Kommune der skal ansøges om dispensation til at indvinde indenfor beskyttelseslinjen og til at foretage indvinding indenfor beskyttet natur. Det er hensigten, at indvinder vil søge om dispensation til at indvinde indenfor 100 meter beskyttelseszonen for to gravhøje, der er placeret i det ansøgte område, samt enkelte andre, hvis beskyttelseszoner rækker ind i det ansøgte område.

Desuden er der ikke søgt om dispensation fra beskyttet natur på matr.nr. 4f Fjelsted, Mariager Jorder. Den beskyttede natur består af en mindre skovmose på den nordlige del af etape 1. Arealet, hvorpå skovmosen findes, friholdes fra indvinding og derfor vil der ikke blive ansøgt om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

1.8 Museumsloven⁷

Der er ikke registreret sten- og jorddiger, der kræver dispensation i henhold til §29a i museumsloven

1.9 Skovloven⁸

Det tidligere Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) er søgt om dispensation fra fredskovsplikten, således at arealet på en del af matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder kan inddrages til råstofindvinding.

Indvinding af råstoffer på fredskovspligtige arealer forudsætter en dispensation efter skovlovens § 38 fra forbuddet i lovens § 11 mod terrænændringer. Afgørelsen træffes af Naturstyrelsens enheder. Enheden kan i forbindelse med dispensation fastsætte særlige vilkår efter lovens § 39, herunder at der skal udlægges erstatningsskov.

Naturstyrelsens afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. skovlovens § 39.

---

⁴ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., lovbekendtgørelse nummer 1204 af 28. september 2016.

⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nummer 1189 af 27. september 2016.

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, lovbekendtgørelse nummer 1217 af 28. september 2016.

⁷ Bekendtgørelse af museumsloven, lovbekendtgørelse nummer 358 af 8. april 2014.

⁸ Bekendtgørelse af lov om skove, lovbekendtgørelse nummer 1577 af 8. december 2015.

Dispensation gives på vilkår, som beskrevet under afsnit 2.5. Miljøstyrelsen (førhen SVANA) har meddelt dispensation fra skovloven den 9. maj 2017.

1.10 Vandløbsloven⁹

Der findes ikke oplysninger om, at der på arealet er vandløb, drænledninger eller grøfter, som skal omlægges, nyanlægges eller lignende.

Der vil ikke ske afledning af vand til eksisterende vandløb, hvorfor der ikke stilles krav om en tilladelse efter vandløbslovens § 17.

1.11 Vejloven og privatvejsloven¹⁰

Den nuværende adgangsvej skal forsat anvendes frem til at det er nødvendigt af praktiske hensyn at flytte adgangsvejen længere mod nord. Adgangsvejen skal anlægges nord for krydset Vest Hemvej og Randers vej, hvor den mindre allerede eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej (Bilag G). Indvinder vil først når indvindingen rykker tilstrækkelig langt nord på ansøge Mariagerfjord Kommune om tilladelse. Frem til da anvendes eksisterende adgangsvej.

1.12 Jordforureningsloven¹¹

Efter reglerne i jordforureningslovens § 52 kan Region Nordjylland meddele dispensation for forbud om tilkørsel af ren eller forurenede jord til råstofgrave.

Der er ikke ansøgt om dispensation for forbud om tilkørsel af ren eller forurenede jord til råstofgrave.

Arealet er ikke kortlagt efter jordforureningsloven eller omfattet af områdeklassificeringen.

---

⁹ Bekendtgørelse af lov om vandløb, lovbekendtgørelse nummer 1219 af 28. september 2016.

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om offentlige veje, lovbekendtgørelse nummer 1520 af 27. december 2014.

Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nummer 1234 af 4. november 2015.

¹¹ Bekendtgørelse af lov om forurenede jord, lovbekendtgørelse nummer 1190 af 27. september 2016.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Såfremt der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-6 desuden være opfyldte.

2. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, som opfylder vilkårene i tilladelsen. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Efterbehandlingsplanen skal tilgodese landskabelige og biologiske interesser. Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:10.000.
  - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:10.000.
  - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
  - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
  - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
  - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
  - g. Graveretning skal vises.
  - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
  - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
  - j. Oplysninger om skrænthældning.
3. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
  4. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først,

når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Såfremt indvinder ønsker at anlægge interne veje med fast belægning eller lignende i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

5. Der skal indbetales kr. 1.660,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.
6. Øvrige nødvendige afgørelser skal være meddelt:
  - a. Afgørelse efter Skovloven (ansøgning om dispensation)
  - b. Afgørelse efter Vandforsyningsloven (ansøgning om vandindvindingstilladelse)
  - c. Afgørelse efter Miljøbeskyttelsesloven (udledning af vaskevand til jordoverfladen)
7. Øvrige nødvendige afgørelser skal være meddelt når indvindingen af råstoffer flytter nordpå i det ansøgte areal er:
  - a. Afgørelse efter Naturbeskyttelsesloven (dispensation vedr. afstand til gravhøje)
  - b. Afgørelse efter Vejloven (tilladelse til overkørsel til Randersvej fra skovvejen "Langhornsvej")

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

8. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes, underretningen skal ske skriftligt.
9. Der skal foretages en arkæologisk forundersøgelse inden muldafrømning i de enkelte etaper inden råstofindvindingen sættes i gang.

Kontaktoplysninger på indsæt museum er: Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9100 Aalborg, tlf. 9931 7400, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

10. Tilladelsen gælder til en årlig indvinding af årligt 500.000 m³ sand, grus og sten over en 30-årig periode.
11. Vilkårene, der er knyttet til tilladelsen, vil blive taget op til vurdering efter henholdsvis 10 og 20 år.
12. Indvinding må ske indenfor ca. 114 hektar, som udgør projektområdet. Området, hvor indvindingen må ske og projektarealet fremgår af Bilag B.
13. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
14. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
15. Der må ikke graves dybere end til kote 30, (DVR90), svarende til 20-25 meter under terræn. Grundvandsspejlets beliggenhed skal pejles i marts måned. Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 1 meter.

16. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der skal etableres pejlerør til måling af grundvandsspejlets beliggenhed.
17. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.
18. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
19. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Mariagerfjord Kommune underrettes og dræne skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹². Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Mariagerfjord Kommune.
20. Adgangsvej. Den nuværende adgangsvej skal forsat anvendes frem til at det er nødvendigt af praktiske hensyn at flytte adgangsvejen længere mod nord. Adgangsvejen skal anlægges nord for krydset Vest Hemvej og Randers vej, hvor den mindre allerede eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej (Bilag G).
21. Adgangsvejen skal asfalteredes 200 meter ind fra Randersvej for at undgå støv- og støjgener.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

22. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
  - a. naboskel end 5 meter
  - b. vejskel til privat fællesvej end 10 meter
  - c. vejskel til privat vej end 5 meter
  - d. sten- og jorddiger end 10 m
  - e. § 3 områder end 10 m med mindre der foreligger dispensation fra Mariagerfjord Kommune
  - f. §28 områder end 10 m med mindre der foreligger dispensation fra Naturstyrelsen Himmerland
  - g. gravhøje end 100 m med mindre der foreligger dispensation fra Mariagerfjord Kommune
  - h. 7,5 meter fra egen boring (DGU 58.714).
23. Gravegrænser skal fastsættes i graveplanen
24. For matrikel 3k Svenstrup By, Svenstrup, gælder der følgende afstandskrav. Jordvejen og skovbrynet ved naboskel mod matr. nr. 4aq og 4ar Svenstrup By, Svenstrup må ikke gennemgraves eller fjernes. Indvinder må ikke rømme muld og overjord af eller grave tættere på jordvejen end 5 m.
25. For matrikel 4f Fjelsted, Mariager Jorder gælder der følgende afstandskrav. Jordvejen og skovbrynet ved naboskel mod vest mod matr. nr. 2f Fjelsted, Mariager Jorder må ikke gennemgraves eller fjernes. Indvinder må ikke rømme muld og overjord af eller grave tættere på jordvejen end 5 m.

Skelgennemgravning

26. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

27. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

---

¹² Hjemlen findes i råstoflovens § 10, stk. 3

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Mandag til fredag	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	kl. 07.00 – 18.00	kl. 08.00 – 12.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	kl. 06.00 – 18.00	kl. 07.00 – 14.00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

28. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
29. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil.
30. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

31. Området hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur herunder mose, skov, rekreative formål eller en kombination af to eller flere.
32. Det efterbehandlede areal må ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.
33. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling:
Skov- og naturformål: ikke stejlere end 1:2 og ellers tilpasset landskabet og mængden af overjord til efterbehandling.
34. I tilfælde af, at der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
35. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
36. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
37. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
38. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
39. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

40. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
41. For at beskytte grundvandet skal der ved efterbehandlingen lægges et lag af råjord eller muldjord i bunden af graven. Laget skal være mindst 30 cm.
42. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
43. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
44. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skovbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
45. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
46. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundamenter eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindings ophør.
47. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets efterbehandling.
48. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig senest den **22. juni 2048** dog senest 1 år efter, at indvindingen er afsluttet.
49. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
50. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
51. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
52. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

Brændstoftanke

53. Tanke/beholdere med olieprodukter på mobile behandlingsanlæg skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen skal det hele være overdækket. Optankning skal foregå under konstant opsyn.
54. Tankene i råstofgraven til stationært materiel skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen. Tankene skal desuden være dobbeltskrogede.

55. Udstyr til tankning af stationært materiel som drives af flydende brændstof (olie, benzin mv.), skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank og således, at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles.

Kørende og stationært materiel

56. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal. Det befæstede areal skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan løbe væk. Det befæstede areal skal være modstandsdygtig overfor olieprodukter.
57. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
58. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
59. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 7 læssemaskiner, 1 gravemaskine, 1 dumper samt transportbånd, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

60. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
61. Hvis virksomheden ønsker at bruge kemiske midler i råstofgraven, skal der opnås en speciel tilladelse hertil ved ansøgning hos Region Nordjylland.
62. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

63. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

64. Farligt affald skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen og opsamlingskar skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
65. Affald skal bortskaffes i henhold til enhver tid gældende affaldsbekendtgørelse og Mariagerfjord Kommunes Regulativ for erhvervsaffald af 22. oktober 2013.
66. Der må ikke ske afbrænding af affald i råstofgraven.
67. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven (§ 52-tilladelse) skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.7 Støj og vibrationer

68. Råstofgravens eksterne støjniveau – målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 – og angivet

som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A), må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00	Alle dage kl. 22.00– 07.00
Områdetype (faktisk anvendelse):	Lørdag kl. 07.00– 14.00	Lørdag kl. 14.00–22.00 Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00	
Råstofgraven	60	60	60
Boliger i det åbne land	55	45	40

Tabel 2 – Grænseværdier for støj.

De anførte grænseværdier skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer i perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer (fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989).
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

69. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
70. Såfremt der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.
71. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
72. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

73. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

74. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
75. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

76. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende Aften/nat (kl. 18.00-07.00) Dag (kl. 07.00-18.00)	20	85
	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

77. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet) Børneinstitutioner og lignende	75
	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

78. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

79. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af

et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

80. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

81. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
82. Ved væsentlige støvgener skal virksomheden iværksætte støvdæmpende foranstaltninger, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
83. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.
84. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland.

2.2 Vilkår efter Vandforsyningsloven

I medfør af Vandforsyningslovens §20¹³ har Mariagerfjord Kommune Givet Gunderup Grus- og Stenleje ApS tilladelse til at indvinde 250.000 m³ grundvand pr. år til grusvask med følgende vilkår

85. Tilladelsen gælder kun ved indvinding af grundvand til grusvask
86. Tilladelsen gælder indvinding fra boring med DGU nr. 58.714 på matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup
87. Der må indvindes 250.000m³ grundvand om året fra boringen.
88. Anlæggets ydeevne på ikke overstige 100 m³ / t.
89. Den oppumpede vandmængde skal registreres ved vandmåler, der aflæses mindst en gang i kvartalet. Samtidig foretages en pejling i boringen, når vandspejlet er i ro og når anlægget er i drift.
90. Den årlige indvindingsmængde samt resultatet af grundvandspejlingerne skal indberettes til Mariagerfjord Kommune inden 15. januar det følgende år. Bestemmelser om måling af indvinding og pejling af grundvandsstanden kan til enhver tid ændres af Mariagerfjord Kommune.
91. Tilladelsen er gyldig indtil 28. juni 2020. Såfremt der fortsat ønskes indvinding fra boringen efter tilladelsens udløb skal der søges om fornyet tilladelse.
92. Når boringen ikke benyttes længere, skal den sløjfes efter gældende retningslinjer.
93. For at overvåge om der sker en udvikling i grundvandets indhold af nikkel, arsen, sulfat og chlorid koncentration, skal der hvert år udtages en vandprøve fra boringen, der analyseres for nikkel, arsen, sulfat

---

¹³ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning nr. 1204 af 28. september 2016.

og chlorid. Analyseresultaterne skal sendes i kopi til Mariagerfjord Kommune og skal være tilgængelig i Jupiter databasen.

94. Der stilles ingen kvalitetskrav til vand, der anvendes til grusvask.
95. Anlægget skal i det hele udformes i overensstemmelse med bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land¹⁴. Specielt lægges vægt på afslutning af forerør, udformning af overbygning (råvandsstation) og sikring af boring mod forurening.
96. Der er i medfør af miljøbeskyttelseslovens¹⁵ §24 og §8 stk. 4 i bekendtgørelse om udførsel og sløjfning af borer og brønde på land et fredningsbælte omkring boringen med en radius på 5 meter. Indenfor fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler, eller i øvrigt anbringes eller bruges stoffer, der kan forurene grundvandet. Arealet skal være beplantet eller afskærmet på passende vis så uvedkommende indtrængen på, eller anvendelse af arealet forhindres.
97. Arealet, hvor boringen ønskes placeret, er omfattet af fredskovspligt, Naturstyrelsen Himmerland har behandlet ansøgningen i forhold til Skovloven. Den 10. juni 2014 blev der givet tilladelse til vandindvinding fra boringen i forhold til Skovloven¹⁶.

2.3 Vilkår efter Miljøbeskyttelsesloven

98. Der meddeles tilladelse til nedsivning af grusskyllevand til grundvandsmagasinet i medfør af § 19 i miljøbeskyttelsesloven. Det forudsættes, at anlægget baseres på recirkulation.

2.4 Vilkår efter Naturbeskyttelsesloven

99. Øvrige nødvendige afgørelser skal være meddelt når indvindingen af råstoffer flytter nordpå i det ansøgte areal er:
  - a. Afgørelse efter Naturbeskyttelsesloven (dispensation vedr. afstand til gravhøje)
  - b. Afgørelse efter Vejloven (tilladelse til overkørsel til Randersvej fra skovvejen "Langhornsvej")

2.5 Vilkår efter Skovloven

100. Tilladelsen er midlertidig og gælder til den 31. december 2046, og reetablering af det sidste graveområde skal være afsluttet senest 1 år herefter.
101. Gravningen skal forløbe således, at der på intet tidspunkt står mere end 25 ha åbent som graveområde. Øvrige arealer skal være tilplantede/efterbehandlede (jf. den indsendte Beplantningsplan), eller stå med den hidtidige skovbevoksning.
102. Inden en ny etape kan påbegyndes, skal Miljøstyrelsen godkende den foretagne efterbehandling. Indvinding anses for påbegyndt, når fjernelse af overjord og stød påbegyndes.
103. Gravningen skal skåne de ca. 30 meter brede skovbryn mod nordvest (jf. bilag 1), dvs. der skal holdes en afstand af minimum 10 m fra træernes fod til graveområdet.

---

¹⁴ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land (Bek. nr. 1260 af 28. oktober 2013)

¹⁵ Bekendtgørelse af lov om Miljøbeskyttelse (LBK nr. 1189 af 27. september 2016)

¹⁶ Bekendtgørelse af lov om skove (LBK 1577 af 8. december 2015)

104. Der skal etableres en mose som erstatning for skovmosen i den nordlige del af etape 2 og mindre fugtige lavninger inden for gravearealerne. Den nye mose skal anlægges med tørv mv. fra den eksisterende mose. For at sikre vandspejlet i mosen anlægges den nye mose i en lavning med bund af moræner.
105. Fældning af træer, hvor der potentielt kan være levesteder for arter af flagermus skal ske i følgende perioder: sidst i august til midten af oktober eller slutningen af april til begyndelsen af juni.
106. Af hensyn til bl.a. flagermus skal den nye skov have variation i plantedække og artssammensætning minimum som den eksisterende, dvs. der skal anlægges lysninger og krat, jf. vilkår nr. 108.
107. Op til 10 % af erstatningsskovsarealerne kan udlægges som lysåbne arealer, og den procentvise andel af løvskov skal for hver etape være af mindst samme størrelse, som løvskovsandelen i den skov, der ryddes.
108. Der udlægges 150 % erstatningsskov, svarende til i alt 136 ha, såfremt projektet gennemføres fuldt ud som ansøgt.
109. For hver gang en ny graveetape på 25 ha påbegyndes, skal der forinden, være truffet afgørelse om etablering af erstatningsskov på mindst 150 % af etapens størrelse. Etapen kan først påbegyndes (dvs. fjernelse af skov), når Miljøstyrelsen har godkendt erstatningsarealet.
110. Der træffes særskilt afgørelse efter skovloven om godkendelse af hvert nyt erstatningsskovsareal og pålæggelse af fredskovspligt på erstatningsarealer udenfor graveområdet.
111. Det forudsættes, at samtlige afgravede arealer reetableres, så de er egnede til bæredygtig skovdrift og tilplantes.
112. Der skal inden en ny graveetape indledes stilles sikkerhed i form af en bankgaranti for etablering af erstatningsskovsarealer svarende til 150 % af etapens areal. Rydning af skovareal til råstofindvindingen må ikke begyndes før Miljøstyrelsen har modtaget sikkerhedsstillelsen. Der skal stilles sikkerhed svarende til 40.000 kr./ha erstatningsskov. Sikkerhedsstillelsen kan nedskrives i takt med at erstatningsskovsarealerne er etableret. Sikkerhedsstillelsen skal stilles som en anfordringsgaranti og stiles til Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
113. Den nuværende adgangsvej skal benyttes indtil det ikke længere er praktisk muligt på grund af den endelige reetablering af de sydligt beliggende arealer i etape 1. Herefter anlægges ny adgangsvej, hvor den eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej,
114. Vilklårene tinglyses på ejendommen for ejers regning.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.raastoffer.rn.dk. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven, vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven og skovloven. Der vil, når det er nødvendigt ift. råstofindvindingen blive truffet afgørelse efter vejloven og naturbeskyttelsesloven (ny overkørselstilladelse og eventuel dispensation fra 100 meter beskyttelseszonen fra fortidsminder).

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (nmkn.dk). Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget inden kontortids ophør på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før at det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag 4 arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videregiver klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.2 Afgørelse efter vandforsyningsloven

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Mariagerfjord Kommune via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Klagen har ikke opsættende virkning.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Embedslægeinstitutionen
- Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21, jf. § 20 om tilladelse til vandindvindingsanlæg samt afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingstilladelser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.3 Afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Mariagerfjord Kommune via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Klagen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Embedslægeinstitutionen
- Danmarks Fiskeriforening og Ferskvandsfiskeriforeningen
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Forbrugerrådet

- Lokale foreninger og organisationer der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål, at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.4 Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, samt konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000 N223 – Kastbjerg Ådal efter naturbeskyttelseslovens § 19b kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort. Klagen stiles Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Mariagerfjord Kommune via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejeren(e) af den ejendom som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.5 Afgørelse efter Skovloven

Afgørelse efter skovloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Miljøstyrelsen via klageportalen som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, og det materiale der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejeren(e) af den ejendom som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder

- Lokale foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.6 Afgørelse efter Museumsloven

Afgørelse efter museumslovens § 29a kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Nordjylland, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejer(e) af den ejendom som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer som har væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.7 Afgørelse efter Planloven

Afgørelse efter planloven vedrørende VVM kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Nordjylland, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejer(e) af den ejendom som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen samt bilag er den **22. juni 2017** sendt til:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Naturstyrelsen, enhed Kronjylland, KJY@nst.dk
- Nordjyllands Historiske Museum historiskmuseum@aalborg.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjord mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Himmerland Aalborg fr@friluftsradet.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund, post@sportsfiskerforbund.dk
- Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
- Embedslægeinstitutionen, senord@sst.dk
- Mariagerfjord Vand A/S, mail@mfv.dk
- Mariager Fjernvarmeværk, mariagerfjernvarme@mariagerfjernvarme.dk
- Akzo Nobel Salt A/S, mariager@akzonobel.com
- EnergiMidt A/S
- HMN Naturgas I/S, hm@naturgas.dk
- Kjellerup Nordre Vandværk v. Eskild Skav
- Kjellerup-Gunderup Vandværk v. Ole Nielsen
- Mariager Vand v. Keld Enslev vand@mariagervand.dk
- NIRAS att: Charlotte Greve, chg@niras.dk
- Gunderup Grus- og Stenleje, brian@gunderup-grus.dk

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer mv. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på Regionens hjemmeside

Bent Erik Thomassen	Randersvej 22
Iver Christian Frederiksen	Mariagervej 499 A, Hvidsten
Peter Mathiesen	Randersvej 24
Per Daniel Willy Svendsen Bracher og Solfrid Bracher	Fjelstedvej 15
Jørgen Østergaard	Fjelstedvej 19
Nikolaj Sørensen	Broløvsvej 6, Svenstrup
Dorte Nielsen	Fjelstedvej 29, Svenstrup
Ole Gregersen	Fjelstedvej 4
Karsten Jens Kristian Rytter	Gl. Hobrovej 18
Karen Rytter	Gl. Hobrovej 18
Per Fabrin Sørensen	Gl. Hobrovej 15
Klaus Bertelsen	Gadekæret 5, Fjelsted

Bjarne Møller Bertelsen	Skjellerup Nørgård, Strandholtvej 11, Skjellerup
Egon Jensen	Christinehøjvej 3, Fjelsted
Claus Sandersen	Ejstrup Møllevej 15, Asferg
Per Daniel Willy Svendsen Bracher	Fjelstedvej 15
Solfrid Bracher	Fjelstedvej 15
Kirsten og Fritz Kilian	Randersvej 17
Marianne og Jørgen Nielsen	Randersvej 21
Dorte Nielsen	Fjelstedvej 29, Svenstrup
Frederik Neergaard-Petersen	Randersvej 30
Lars Neergaard-Petersen	Dionevej 27
Carsten Høj Hansen og Marina Dalgaard	Randersvej 18
Betty Sommer Thorsen	Randersvej 14
Alexander Kjelgaard Boelt Nielsen	Randersvej 11
Christian Richter Pedersen	Randersvej 9
Beboere	Randersvej 26
Mariager Container-Service	Randersvej 23

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 6. november 2014 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, grus og sten på ejendommen(e), Hobrovej 1, 9550 Mariager, matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret den 6. november 2014.
- Ejendommen(e), Hobrovej 1, 9550 Mariager, matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder
- Det ansøgte graveareal er 114 hektar, se bilag A
- Der forventes en årlig indvinding på 500.000 m³ sand, grus og sten
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 30 (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2047
- Arealet ønskes efterbehandlet til skov
- Maskinpark: 4-6 frontlæssere, 1-2 gravemaskiner, 1-2 dumpere, 1 dozer, 1 rendegraver, 2 mobile sorteranlæg, 4 stationære sorteranlæg, 1 sandhjul, transportbånd
- Der vil foregå tørsortering, vådsortering, knusning (2 knusere) og densitetssortering (1 jig), 3 generatorer til anlæggene
- 4 tanke på 2.500 liter og 3 tanke på 5.900 liter. Tankene er dobbeltvæggede dieseltanke, som står placeret ved de forskellige trin i produktionslinjerne til betontilslag og stabilgrus. Ved de mobile sorteranlæg står mindre tanke. De store tanke er placeret i containere. Der skal anvendes 500.000 liter diesel årligt.
- Der er ansøgt om indvinding af årligt 250.000 liter vand til grusskylning. Vandet vil blive recirkuleret.
- Affald håndteres i henhold til Mariagerfjord Kommunes erhvervsaffaldsregulativ
- Nuværende adgangsvej ønskes indenfor 1-3 flyttet nordpå når den nuværende råstofindvinding er afsluttet.
- Driftstider: klokken 06-18 på hverdage og klokken 06-14 på lørdage

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Oversigtskort
- Kort 1:2000 eller 1:4000 med angivelse af adgangsveje, bygninger, udledning af vand, oplagring af affald, stationære anlæg, øvrige maskiner og anlæg
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Anmeldelseskema til VVM-bekendtgørelsens bilag 5
- Vurdering af støjpåvirkningen ved råstofindvinding og beskrivelse af eventuelle foranstaltninger

4.2 Udtalelser / partshøring i debatfasen

Forretningsudvalget har den 8. december 2014 behandlet ansøgningen og besluttet, at der skal igangsættes en VVM-redegørelse, samt at der skal indkaldes idéer og forslag hertil i en offentlig høring i perioden 10. december 2014 til 12. februar 2015.

Den offentlige høring er foretaget ved andre myndigheder, forsyningsselskaber, vandværker og andre interessenter samt partshøring af naboer.

Ansøgningen om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer:

Bent Erik Thomassen	Randersvej 22
Gunderup Grus- og Stenleje	Kjellerupvej 6
Iver Christian Frederiksen	Mariagervej 499 A, Hvidsten
Peter Mathiesen	Randersvej 24
Per Daniel Willy Svendsen Bracher og Solfrid Bracher	Fjelstedvej 15
Jørgen Østergaard	Fjelstedvej 19
Nikolaj Sørensen	Broløsevej 6, Svenstrup
Dorte Nielsen	Fjelstedvej 29, Svenstrup
Ole Gregersen	Fjelstedvej 4
Karsten Jens Kristian Rytter	Gl. Hobrovej 18
Karen Rytter	Gl. Hobrovej 18
Per Fabrin Sørensen	Gl. Hobrovej 15
Klaus Bertelsen	Gadekæret 5, Fjelsted
Bjarne Møller Bertelsen	Skjellerup Nørgård, Strandholtvej 11, Skjellerup
Egon Jensen	Christinehøjvej 3, Fjelsted
Claus Sandersen	Ejstrup Møllevej 15, Asferg
Per Daniel Willy Svendsen Bracher	Fjelstedvej 15
Solfrid Bracher	Fjelstedvej 15
Kirsten og Fritz Kilian	Randersvej 17
Marianne og Jørgen Nielsen	Randersvej 21
Dorte Nielsen	Fjelstedvej 29, Svenstrup
Frederik Neergaard-Petersen	Randersvej 30
Lars Neergaard-Petersen	Dionevej 27

Et resumé er gengivet her. De samlede indkomne bemærkninger fremgår af bilag F

- Mariagerfjord Kommune ønsker at VVM-redegørelsen behandler forholdene, at det ansøgte graveområde er udpeget som naturområde og særlig værdifuldt landskab i kommuneplan 2013-2025 og derudover indeholder beskyttet natur og flere gravhøje. Endvidere ønsker Mariagerfjord Kommune at landskabsanalysen, som er udarbejdet for kommunen, inddrages i VVM redegørelsen, og at det bør undersøges nærmere, om der findes småbiotoper i den skovbevoksede del af graveområdet, som er omfattet af beskyttelse enten via naturbeskyttelsesloven eller skovloven. Desuden ønskes beskrevet hvordan graveområdet kan efterbehandles til gavn for biodiversitet og det bør også overvejes at beskrive bortgravning af eksisterende natur i forhold til at etablere ny natur. Det anbefales endvidere at der sættes fokus på den rekreative anvendelse af Nonneholt Skov, som indgår i graveområdet, samt støv, støj, tilkørselsforhold og indvinding af råstoffer vil påvirke grundvandet.
- Mariager Vand A.m.b.a. ønsker, at der laves en grundig vurdering af råstof- og vandvindingens mulige påvirkning af drikkevandsinteresser, specielt med fokus på Himmelkol Vandværk.
- DN Mariagerfjord ønsker dels kortlagt, om der i en radius fra Gunderup, findes alternative grusforekomster, således at yderligere transportbelastning og forarmning af naturen mellem Mariager og Kastbjerg Ådal kan undgås, og dels ønskes påvirkningen af Mariagerfjord by med støj og luftbårne emissioner undersøgt.

- Borger, der er ejer af ejendom på Randersvej, Mariager, foreslår tre alternativer til udkørselsveje, og ønsker generelt gener fra støv, støj og dieselos minimeret.
- En anden borger, der ejer naboarealer, hvor der graves i dag af samme indvinder, ønsker at der sker en gennemgravning mellem de gamle områder og dette graveområde, så der bliver en landskabeligt pæn overgang mellem gammelt og nyt graveområde.
- En tredje borger, der er ejer af ejendom på Randersvej, Mariager, ser problemer med trafiksikkerhed ved udkørsel og foreslår, at der ses på alternative udkørselsmuligheder. Desuden at der foretages støjmålinger og laves forslag til støv- og støjvolde, til afskærmning af beboere øst for graveområdet. Beboeren ønsker også at flora, fauna og ikke-registrerede fortidsminder kortlægges, samt at der tages hensyn til drikkeinteresser og sikres at skoven bliver gentilplantet så naturligt som muligt.
- En fjerde borger, der bor vest for graveområdet vurderer at der vil komme øgede støv- og støjgener, som der bør tages hånd om.
- En femte borger, mener ikke, at der kan gives tilladelse til gravning, inden VVM er udarbejdet.

4.3 Høring af forslaget til VVM-redegørelsen

Forslag til VVM-redegørelsen og udkast til tilladelse til indvinding er sendt i høring i perioden 1. februar til 31. marts 2017.

Der er indkommet 4 høringssvar fra Mariagerfjord Kommune, DN Mariagerfjord, Carsten Høj Hansen og Mariager Vand ved Keld Enslev.

Bemærkningerne er gengivet i deres fulde længde i den sammenfattende VVM-redegørelse, hvori regionen ligeledes har kommenteret på bemærkningerne.

4.4 Høring af Mariagerfjord Kommune i henhold til §10a vilkår til efterbehandling

Mariagerfjord Kommune har ikke indsendt bemærkninger til vilkår for efterbehandlingen.

4.5 Ansøger

Udkast til tilladelse er sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Der er ikke fremkommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 3 km syd for Mariager. Det ansøgte areal ligger i Gunderup graveområde i Råstofplan 2016 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstof-ferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet. Der er givet tilladelse til at indvinde 500.000 m³ årlig over en 30-årig periode på et 114 ha stort areal.

5.1.1 Adgangsforhold

Indvinder ønsker, at den nuværende adgangsvej forsat anvendes frem til, at de eksisterende tilladelser udløber og de sydlige arealer er færdiggravede. Efterfølgende ønsker indvinder, at adgangsvejen flyttes længere mod nord, når arbejdet med indvinding i etape 1 er etableret. Indvinder ønsker adgangsvejen etableret nord for krydset hvor Vest Hemvej møder Randersvej, hvor den allerede eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej (Bilag G). "Langhornsvej" grænser op til matr. nr. 1aa Kjellerup Hgd., Svenstrup. Når indvindingen flyttes skal indvinder ansøge Mariagerfjord Kommune om tilladelse til at etablere overkørsel med tilhørende svingbane hvor skovvejen "Langhornsvej" møder Randersvej.

Der er i de indkomne bemærkninger peget på, at etablering af adgangsvej i det kryds vil påvirke naboerne i ejendommene Randersvej 17 og 22 væsentligt. De peger i stedet på, at adgangsvejen etableres længere mod nord hvor en allerede eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej (Bilag G). Oversigtsforholdene her vil ikke være ændret væsentlig i forhold til krydset Vest Hemvej og Randersvej.

Der er i tilladelsen stillet vilkår om etablering af adgangsvej i krydset Langhornsvej / Randersvej.

5.2 Planloven – VVM-bestemmelserne¹⁷

Projektet hører under planlovens regler om VVM-pligt, jf. bekendtgørelse nr. 957 af 27. juni 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. Projektet er opført på VVM-bekendtgørelsens Bilag 1 pkt. 18. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar. Projektet er således omfattet af VVM-bekendtgørelsens § 1 stk. 2 og der skal derfor udarbejdes VVM-redegørelse for projektet.

5.3 VVM redegørelse

Der er udarbejdet en VVM-redegørelse på baggrund af scoping efter 1. offentlighedsfase, der forløb fra 10. december 2014 til 12. februar 2015. Redegørelsen er udarbejdet på baggrund af VVM-bekendtgørelsens bilag 4. Det er Region Nordjylland vurdering, at VVM-rapporten fyldestgørende redegør for de miljøpåvirkninger, som råstofindvinding på 114 ha på ejendommen Hobrovej 1, 9550 Mariager, vil være årsag til.

---

¹⁷ Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bekendtgørelse nummer 957 af 27. juni 2016.

5.4 Udkast til efterbehandlingsplan

Området hvor indvindingen har fundet sted skal efterbehandles til natur, herunder etablering af en ny mose til erstatning for to mindre næsten tilgroede moser, samt skov og rekreative formål. Efterbehandlingen vil ske løbende. Der vil højst være 25 ha åben for råstofindvinding ad gangen.

Det efterbehandlede areal på ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.

Der skal ved efterbehandlingen anvendes hjemmehørende arter.

Nonneholt skov er pålagt fredskovspligt og som betingelse i en skovlovstilladelse for at kunne rydde skoven, er det forventet, at SVANA vil stille vilkår om, at der for det første rejses skov i Nonneholt skov efter endt indvinding på de arealer, der er afgravet og at der for det andet rejses ny erstatningsskov på et areal uden for skoven svarende til 50% af arealet, hvor der fældes fredskov.

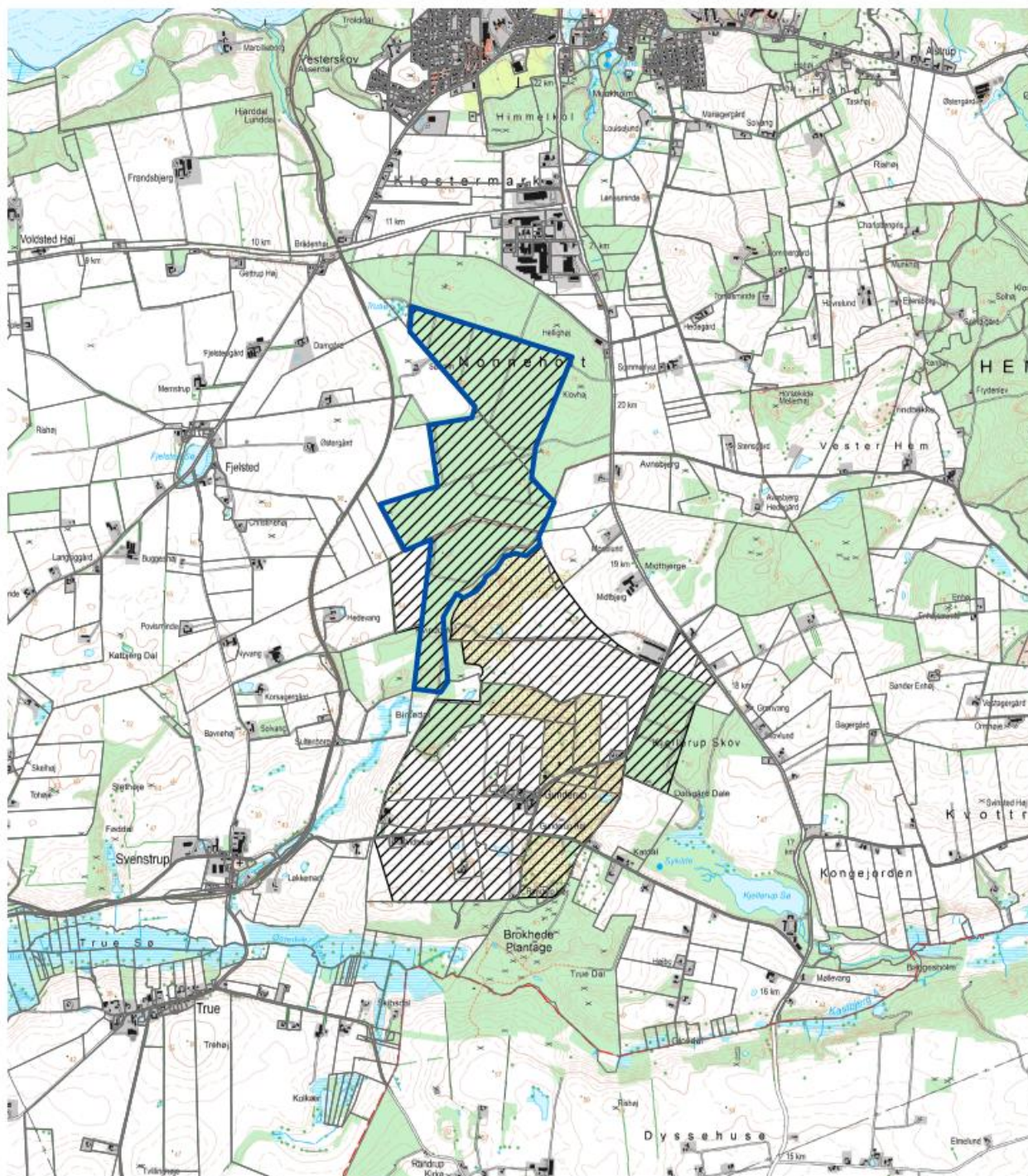
Det betyder, at der udover at de ansøgte 114 ha skal efterbehandles til skov, så skal yderligere 56,3 ha anvendes til skovrejsning (Figur 2.1 bilag 5 i forslag til VVM-redegørelsen).

Der henvises i øvrigt til Regionens vejledning "Udarbejdelse af grave- og efterbehandlingsplaner – i forbindelse med råstofindvinding" udarbejdet af Region Nordjylland.

5.5 Region Nordjyllands samlede vurdering

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er taget højde for de interesser og nabohensyn, der skal ske i området.

BILAG A: OVERSIGTSKORT 1: 25.000

	Ansøgt område til råstofindvinding på matr.nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 4f Fjelsted, Mariager Jorde og 3k Svenstrup By, Svenstrup	Avsn. nr: 2014-019743	
		Oversigt	Bilag A
	Graveområde Råstofplan 2012	Mål: 1:30.000	
		Udf. af: Rikke Ellemann-Biltoft	
	Matrikelgrænser	Date: 02-12-2016	Rev:
		Udsnit af Kort og Matrikelstyrelsens kort/flyvefotografier er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse. Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/kd.86.1029 DDO2006 © COWI.	

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 30. juni 2017 til indvinding af sand, grus og sten på matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder i Mariagerfjord Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven – Bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 1218 af 28. september 2016 – og naturbeskyttelseslovens § 66 – Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 1217 af 28. september 2016 – for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til skov med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Området hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur herunder mose, skov, rekreative formål eller en kombination af to eller flere.
2. Det efterbehandlede areal må ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.
3. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling:
Skov- og naturformål: ikke stejlere end 1: 2 og ellers tilpasset landskabet og mængden af overjord til efterbehandling.
4. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
5. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
6. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.
7. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
8. For at beskytte grundvandet skal der ved efterbehandlingen lægges et lag af råjord eller muldjord i bunden af graven. Laget skal være mindst 30 cm.
9. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.

10. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
11. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skovbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
12. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundamenter eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindingens ophør.
13. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
14. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig senest den 30. juni 2048 dog senest 1 år efter, at indvindingen er afsluttet.
15. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
16. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
17. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnumrene 1be Mariagerkloster, Mariager Jorder, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorder i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven, jf. Bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 1218 af 28. september 2016, og naturbeskyttelseslovens § 66, jf. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 1217 af 28. september 2016.

Region Nordjylland

Aalborg den 22. juni 2017

Rikke Ellemann-Biltoft

Ph.d. geolog

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Tilsyn

1. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
2. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

3. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

4. Jf. råstoflovens § 9, stk. 2, skal det anmeldes til Region Nordjylland, hvis indvinder ønsker at indvinde andre råstoffer indenfor arealet end det tilladte. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter, at den nye indvinding er påbegyndt. Derefter har Region Nordjylland inden for de efterfølgende 4 uger mulighed for at forbyde den nye indvinding eller stille ændrede vilkår på baggrund af den ændrede indvinding. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet kræver det en ny afgørelse efter Råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

5. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

6. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forbindelse med tilladelsen.
7. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

8. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

9. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

10. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. råstoflovens § 29.
11. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på Kr. indsæt kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoffilladelsen.
12. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS). Det skal ske på særlige skemaer, som fås hos Region Nordjylland.

Fremmed jord

13. Muldjord og mineraljord der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde, jf. jordforureningslovens § 52. Indvinder kan få et skema ved Region Nordjylland som skal bruges, når indvinder vil søge om dispensation til at modtage jord andre steder fra.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

14. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
15. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
16. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

17. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.
18. Anmeldelsen skal ske til Nordjyllands Historiske Museum.
19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.
20. Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 210, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk

21. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
22. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
23. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG E: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – BEKENDTGØRELSE AF MUSEUMSLOVEN NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

1. årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed.
2. det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
3. fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.
  - a. Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.
  - b. Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.
  - c. Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.
  - d. Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.
  - e. Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

BILAG F: INDKOMNE BEMÆRKNINGER I IDÉ- OG DEBATFASEN

Bilag F gengiver de bemærkninger, Region Nordjylland har modtaget i idé- og debatfasen i perioden 10. december 2014 til 12. februar 2015 i forbindelse med igangsættelsen af VVM-redegørelsen for udvidelsen af tilladelse til råstofindvinding ved Gunderup / Nonneholt syd for Mariager.

De indkomne bemærkninger vil sammen med de bemærkninger, der indkommer i den forestående høringsperiode blive samlet i en Hvidbog og vurderet forud for Regionsrådets endelige godkendelse.

Mariagerfjord Kommune
Nordre Kajgade 1
9500 HOBRO

Udvidelse af eksisterende råstofindvinding ved Gunderup

Gunderup Grus- og Stenleje har søgt om forlængelse og udvidelse af erhvervsmæssig råstofindvinding ved Gunderup. Det ansøgte areal er på ca. 114 ha og der søges om tilladelse til indvinding i en 30 årig periode. Regionen har igangsat en VVM-redegørelse og indkalder idéer og forslag til den ansøgte udvidelse.

Mariagerfjord Kommune anbefaler, at der i VVM-redegørelsen undersøges nedenstående forhold.

Det ansøgte graveområde er placeret på et areal, der i Mariagerfjord Kommunes Kommuneplan 2013-2025 er udpeget som naturområde og særlig værdifuld landskab. Ifølge kommuneplanen skal tiltag i disse områder, så vidt muligt friholdes for tiltag, der vil skæmme eller hindre formålet med udpegningerne til bevarelse af landskab og natur. Graveområdet indeholder beskyttet natur i form af en mose samt flere gravhøje. Derudover er graveområdet placeret på areal med fredsskovpligt. Det anbefales, at der i VVM redegørelsen undersøges om/hvordan ovenstående forhold kan forenes med den ansøgte råstofindvinding.

Der er lavet en Landskabsanalyse for Mariagerfjord Kommune. Relevante emner fra landskabsanalysen bør indgå i VVM redegørelsen.

Det kan ikke afvises, at der findes småbiotoper, som er beskyttet efter Skovlovens § 28, eller natur som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 inden for den skovbevoksede del af projektområdet. Dette bør undersøges nærmere.

Det kan overvejes i forbindelse med VVM-redegørelsen, hvordan man efterbehandle området til gavn for biodiversitet. Det kan evt. overvejes, at beskrive hvad konsekvenserne ved bortgravning af beskyttet natur vil være, i forhold til etablering af ny natur.

Graveområdet er skov, som kun ligger 1 km fra Mariager by, og har derfor en vis rekreativ værdi for byen. Der er dog ingen tal for, hvor meget skoven anvendes rekreativt. Det anbefales, at der sættes fokus på temaet i forbindelse med VVM-redegørelsen.

Det vurderes at forhold omkring støj og støv bør undersøges nærmere i VVM-redegørelsen.

Graveområdet ligger i område med særlige drikkevandsinteresser og en del af graveområdet ligger i indvindingsopland til Himmelkol Vandværk. En del af området med særlige drikkevandsinteresser og en del af indvindingsoplandet til Himmelkol vandværk er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde.

På grundvandsområdet anbefales det, at der i forbindelse med VVM redegørelsen undersøges, hvordan råstofindvindingen vil påvirke grundvandsindvindingen ved Himmelkol Vandværk. Det bør også undersøges, hvordan forurening af grundvandet i gravefasen og efter endt indvinding kan forebygges. Der er i Mariagerfjord Kommunes Kommuneplan 2013-2025 retningslinjer for efterbehandling af råstofgrave i Gunderup (retningslinje 22.2.2.2).

Forudsætter råstofindvindingen grusvask, så bør der i VVM redegørelsen undersøges, hvordan indvindingen af grundvand til grusvask vil påvirke natur, overfladevand og grundvandsindvinding i området, samt om der

er risiko for, at grundvandsindvindingen til grusvask kan medføre pyritoxidation og stigende indhold af sulfat og nikkell i grundvandsmagasinet.

Vedrørende overkørseltilladelse, vurderes projektet at få en mere permanent karakter, og lastbilkørslerne får et omfang, hvor det vurderes, at der af trafiksikkerhedsmæssige årsager bør etableres en venstresvingsbane på Randersvej. Mariagerfjord Kommune er indstillet på at meddele overkørseltilladelse til det udvidede projekt, men der vil blive stillet vilkår om etablering af venstresvingsbane på Randersvej, for ansøgers regning, jf. vejlovens § 70, stk. 3.

Søren / Nicolaj Sørensen
Broløsvej 6
9550 Mariager

Input til og omkring ansøgning / VVM i forbindelse om gravetilladelse i Nonneholt skov.

Nonneholt er i dag en fredskov med de pligter dette indebærer. Det område som ønskes udlagt er for en stor del inden for det der kaldes Kystnærhedszonen som er 3000 meter. Det må vel her gælde, at det område som ligger inden for de 3000 meter ikke må ændres til graveområde. Der findes mange fortidsminder som er registreret, her forventes at der holdes den respekt afstand som er omkring disse. Endvidere må det forventes at ikke registreret fortidsminder gælder samme afstand. Er det ikke 100 meter?

Nonneholt skov er et dyre rigt område, her nævnes nogle få af dem. Flagermus i stor stil, det er kun ca. et år siden dette blev vendt sidst, da der blev forsøgt opstillet vindmøller Vest for Nonneholt. Området for møller blev dog afvist i Kommuneplanen. Der er en meget stor koloni af Grævlinger, den findes specielt i det Syd / Vestlige Hjørne og mod Nord. De færdes / lever i skoven her, bruger i stor stil matrikel 4aq som toilet. Dette er i hele længden som er langs matrikel 3k. Ugler i stor stil. (Hele skoven) Der er en meget stor bestand af Harer i hele skoven, ligeledes her flittigt på besøg på arealet 4aq.

I forbindelse med ansøgningen om mølle opstilling blev det fra Mariagerfjord kommune bla. afvist pga. de store mængder grundvand som findes i området, specielt under Nonneholt Skov. Finder det er en stor risiko som "sænkning" at Nonneholt kan give det meget vigtige Grundvand som ligger under skoven.

Se hvor meget der arbejdes på at bevare / plante skove over grundvands områder andre steder i landet. Er det virkelig en risiko som i ønsker at løbe. Det er muligt at der er områder i skoven som ikke er beplantet som oplyst af NIRAS som Ansøger bruger til ansøgning om gravetilladelse, det skyldes uden lukkende at ejer ikke overholder freds-skovpligten, og den har ikke været overholdt siden stormfald. Dette bør under ingen omstændigheder gøre det mere relevant for ansøgningen.

Hvis det ender med gravetilladelse er der et kraftigt ønske om at støj grænser reduceres. Der tænkes bla. på at knuser "pakkes" ind i et "buldre" hus. (Det vil også give ansatte i grusgraven et meget bedre arbejdsmiljø). Knuser høres langt væk, er meget gennem trængende.

Støjtidspunkter indskræmpes, ingen arbejde før 06:00 og efter 16:00, KUN mandag til fredag. Ikke læsning mm. UDEN for disse tidspunkter. (Knusning kun mellem 07:00 til 16:00). Det er vel ikke urimelig set ud fra et nabo synspunkt. Støjmåling udføres af et uvildige firma, ikke teoretiske beregninger.

Der er et ønske om udkørsel til Randersvej. Finder at den gamle udkørsel som anvendes i dag er den mest sikre med hensyn til trafik, ligeledes støj og støv over for "naboer" på Randersvej ved "ønsket" udkørsel. Hvis den endelig skal flyttes kunne det være ved Hobrovej hvor den mødes med GI Hobrovej. Hvem er erstatnings ansvarlig for de gener som naboer påføres. Er det Regionen eller Grusgravs ejer. Det er muligt at der ikke tidligere er givet erstatning eller "køb" af ejendomme som bliver klemmt inde i støj og støv i de næste 30 år.

Forventer at dette emne bringes på banen i denne her ansøgning / VVM udarbejdelse, og der findes en løsning INDEN Grave tilladelser gives. Ikke mindst inden evt. gravetilladelse til 3 k. Som ejer af arealet 4aq er der en stort ønske om at arealet 3 k udtages eller indskrænkes grundet støv og støj.

Som tidligere ønsket, et "læbælte" langs 4aq. Det er umuligt at anvende arealet 4aq til juletræsproduktion frem over. Træer som dækkes at støv er ikke et salgs bart produkt. Vil helt klart fremsætte erstatningskrav hvis træer ikke er salgs bare grundet støv. Ligeledes er det en stor støjbelastning som påføres personer som er beskæftiget med juletræer.

Da Nonneholt er Freds-skov og ønsket "tilbageført" til skov efter endt udgravning, kunne det være ønskeligt at det ekstra areal som skal plantes (50%) plantes ASAP. Det er vel ikke urimeligt set ud fra den tidshorisont der er lagt. Der kan stilles spørgsmål ved det ekstra areal som skal plantes, det er og bliver ikke et velegnet areal, grundet det tidligere har været udgravet, og dermed er lavt liggende. Prøv at se på det areal som er

beplantet i Gunderup, det er vel snart 15 år siden, og er stadig ikke på vej til at blive til skov, træer vil ikke gro i "huller" og dårlig jord. Det samme gælder arealet i Nonneholt som skal genplantes. Den gode løsning på en god skov vil at beplante "Memstrup" ved Fjelsted som ejes af Tomme Pedersen.

Dette areal vil kunne erstatte noget af den gode skov som forsvinder når Nonneholt muligvis skal graves op. Der er mange emner som vi ikke føler der er belyst i denne sag, håber i vil afsætte den rette tid til at gennemarbejde dette. Det føles faktisk som der hele er en haste sag som lige skal køres gennem systemet.

Kirsten Kilian
Randersvej 17
9550 Mariager

Vedrørende VVM Gunderup 9550 Mariager

Jeg bor på Randersvej 17. 9550 Mariager, matrikel nr. 1AT Kjellerup Hovedgård. Her kommer mine forslag og ideer til udvidelse og forlængelse af nuværende råstoftilladelse ved Gunderup.

Mit første forslag er at i virkelig skal vurdere ud fra et kort omkring det område der søges om tilladelse I, så det er de reelle borgere der får brev om at der søges om indvinding på 114 ha over en 30 årig periode.

Ide til at der gives mere end 14 dage frist, til at komme med forslag og ideer, så vi kan føle os hørt i denne fase som vil præge os de næste 30 år.

Samtidig med så er mit forslag at det er vigtigt at beskeden kommer frem til den enkelte borger når de kommer til at bo ved et trafikknude punkt som er en trafikfarlig vej i forvejen. Der vil komme 120 lastbiler pr dag over 225 arbejdsdage.

Forslag til at se på alternative udkørsler, så det ikke kommer til at foregå ud til Randersvej en trafik farlig vej hvor der ikke er langt til et sving så udsynet sammenlignet med farten kan skabe farlige situationer samtidig med at det bliver uudholdeligt at bo her i trafik knudepunktet

Forslag til at der udføres nye støjmålinger, da støjen påvirker mennesker og dyr. Og det skal være over en periode, så de er så optimale som muligt.

Forslag til støjvolde og støvvolde, så de nærmeste naboer øst for graveområdet ikke bliver så generet så meget som nu, fra kl. 06.00 om morgenen. Vores husdyr reagerer på de høje lyde der dagligt kan høres fra den eksisterende grusgrav.

Forslag til at I undersøger hvad der er af dyr i skoven og ved mosen, vi ved at der er grævlinger, flagermus, ugler, harer, rådyr, ræve, musvåger, ænder, ravne, hejrer ved moserne.

Ideer til at kortlægge alle Fortidsminder som ikke er registreret og undersøgt endnu.

Forslag til at undersøge hvem der er erstatnings ansvarlige for de gener der er for alle naboerne og den faldende ejendomsværdi for dem der bor tæt på og det skal være inden grave tilladelsen gives.

Ideer til at sikre og bevare de særlige drikkevandsinteresser, der bør foretages en geologisk kortlægning (geologi, den videnskab, der beskriver Jordens opbygning og udvikling) og hydrologisk kortlægning der af-dækker forhold omkring grundvandets naturlige beskyttelse for at sikre

Forslag til at sikre skoven og genplantningspligten og at området bliver tilbageført så naturligt som muligt.

Forslag til at få kommunen med i fremtidige møder og beslutninger.

Forslag til at fastslå krav om grave afstand til naboer.

Jeg håber at I vil behandle mine forslag og ideer, samvittighedsfuldt.

Barbara og Iver Frederiksen
Mariagervej 499 A Hvidsten
8981 SPENTRUP

Til Region Nordjylland, Angående VVM-Gunderup

1. Vi vil gerne have at der bliver gravet igennem langs skellet mod nord, så der vil blive en pæn overgang mellem de to stykker.
2. Vi vil ikke have noget imod at den nuværende udkørsel vil blive beholdt til de nye stykker.

- Bent E. Thomassen
- Randersvej 22
- 9550 Mariager

Vedr. VVM Råstofindvinding v. Gunderup

Som ejer af Randersvej 22, 9550 Mariager, matrikel 1aa og 1al, skal jeg hermed gøre indsigelse vedr. udvidelse af Gunderup Grus og Sten.

På vedlagte kortbilag 1 fremgår det at udkørsel er planlagt at foregå langs skel af vores mark (matrikel 1aa og 1al), hvilket vi er meget imod, da det med de herskende vindretninger, vil medføre megen støj og dieselos ind over mark og beboelse. 120 udkørsler per dag og køretøjerne skal vel også ind og læsses samt udkørsel til Vest Hemvej må vurderes at være meget uhensigtsmæssigt mht. trafiksikkerhed.

I stedet vil jeg foreslå tre alternativer:

- 1) Udkørsel til Hobrovej bag om industriområde Klostermarken
- 2) Udkørsel via eksisterende skovveje til Hobrovej, da der her ikke er nogen beboelse
- 3) Udkørsel til Randersvej via den eksisterende skovvej "Langhornsvej". Dette vurderes ikke at genere trafik og eksisterende beboelse i samme grad. Se vedlagt kort.

Spørgsmål!

Hvad med erstatning for tab af ejendomsværdi pga. påførte gener såsom støj, støv og dieselos mv.?

Her tænkes på overgang til økologisk drift eller dyrkning af juletræer. Ejendommen vurderes at ville falde i værdi.

Desuden vil jeg gerne have besvaret følgende

- A) Hvad forstås der ved graveafstand
- B) Hvem fastsætter graveafstanden og hvem kontrollerer det?
- C) Er der regler om, hvor høje lagerstakke på være? Her tænkes især på sandflugt ind over naboskel
- D) Er det muligt at støjdæmpe knuser

Fritz Johan Kilian
Randersvej 17
9550 Mariager

Vedr.: VVM – Gunderup

Jeg er ejer af Randersvej 17, 9550 Mariager, matrikel nr. 1AT Kjellerup Hovedgård. Jeg har følgende forslag som jeg har en forventning om at Regionens administration vil lade indgå i den forestående VVM redegørelse.

1. **Forurening/alt. graveområder.** Med udgangspunkt i at minimere forurening i forbindelse med transport af råstoffer må jeg henstille til at der udarbejdes en oversigt over alternative graveområder som kan bruges decentralt.

2. **Fortidsminder.** Da der forefindes flere fortidsminder samt vådområder i det graveområde der søges tilladelse til, mener jeg det vil være relevant, i VVM-redegørelsen, at kortlægge gravhøje, bevaringsværdige områder og præcisere hvor tæt på områderne gravearbejdet må foregå. Hvem har i øvrigt tilsynspligten i den forbindelse.

3. **Støv/støj.** Naboer vest for det nuværende graveområde er pt. plaget af maskinstøj fra området, ofte fra kl. 0600 om morgenen, og når maskinparken flyttes i takt med at graveområdet udbygges, vil jeg foreslå at der pålægges Gunderup grus og stenleje at støjsolere de mest støjende maskiner (knuser), evt. med et støjisoleret hus omkring. Jeg vil ligeledes foreslå at der laves en vold øst for graveområdet for at reducere støj og støv i den retning vinden blæser.

4. **Vandressourcer.** Jeg foreslår at der foretages en grundig vurdering af følgerne i forbindelse med at jordlaget fra overfladen til grundvandet reduceres fra ca. 40 meter til 15 meter. 15 meter er en kraftig reduktion af det filter regnvand m.m. fremover vil sive igennem. Jeg formoder at nedsivningen af overfladevand kommer fra et forholdsvis stort område. Der er jo ingen "fortrydelsesknop" vi kan trykke på hvis vandet først er forurennet.

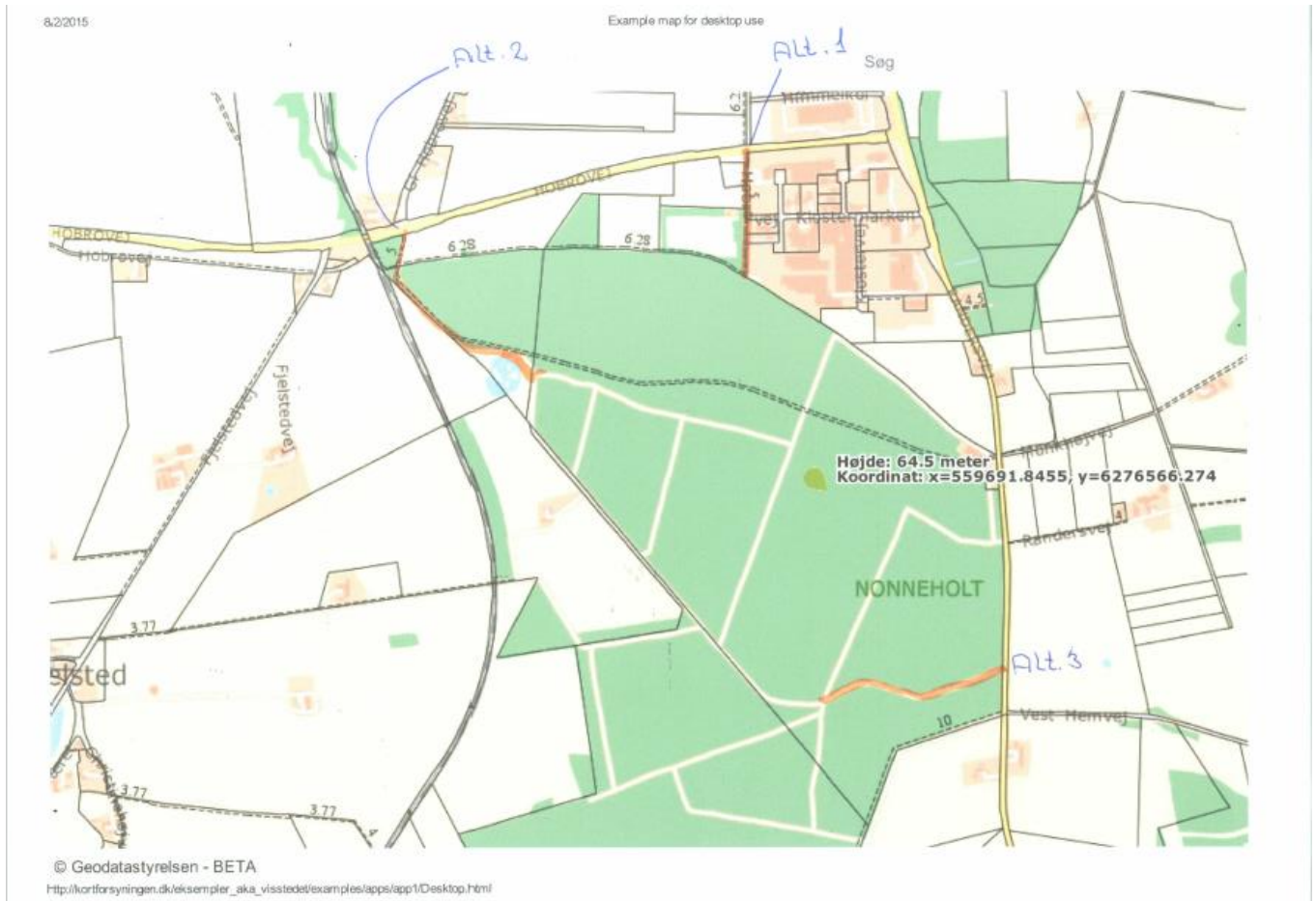
5. **Udkørsels forhold.** Der hvor udkørsel ud til Randersvej, ved Vest Hemvej er skitseret i ansøgning vil skabe nogle trafikale udfordringer. Mange biler, og især motorcykler som kommer syd fra har meget høj hastighed. Jeg foreslår følgende alternativer som er prioriteret, dvs. Alt. 1 som det bedste forslag. Alternativerne kan ses i bilag 1:

a. **Alt. 1:** Udkørsel foreslås flyttet til vej umiddelbart vest for industriområde Klostermarken med udkørsel til Hobrovej. Hobrovej er en noget bredere vej, og her er der godt, langt udsyn til begge sider, samt på dette sted er trafikens hastighed relativ lav, da køretøjer enten accelererer mod vest eller decelererer mod øst inden den ubetingede vigepligt ved Randersvej.

b. **Alt. 2:** Udkørsel foreslås flyttet til Hobrovej lige over for GL. Hobrovej. Her er vejen meget bred og der er et godt, langt udsyn til begge sider.

c. **Alt. 3:** Hvis det fastholdes at udkørsel skal være til Randersvej, foreslår jeg at den flyttes som Alt. 3 på bilag. Det vil betyde at der fra udkørslen er ca. lige langt til kurverne mod nord og syd på Randersvej.

Jeg håber mine synspunkter kommer i betragtning ift. VVM-redegørelsen, således der kan skabes et godt beslutningsgrundlag.

Bilag, der viser de tre alternative forslag til adgangsvej.

Solfrid og Per Bracher
Fjelstedvej 15
9550 Mariager

Efter at ha læst oplægget til udvidelse af grusgraven i Gunderup, gør vi opmærksom på følgende.

Da grusgraven rykker ind i Nonneholdt, vil den samtidig flytte væsentlig tættere på vores bolig på Fjelstedvej 15. Det vil medføre mere støj og mulighed for støvforurening. Allerede nu kan vi tydelig høre larmen fra knusemaskinerne og ved bestemt vindretning er der også støvforurening.

Ud over det, vil vi mene at vores ejendom vil falde meget i værdi. Vi vil høre om der i den forbindelse vil gives noget kompensation for vores værditab på vores bolig.

Mariager Vand
v/ Keld Enslev
Gl. Hobrovej 3B
9550 Mariager

Vedrørende igangsættelse af VVM og indkaldelse af idéer og forslag

Mariager Vand Amba har med interesse læst brochuren angående igangsættelse af VVM samt deltaget på Borgermødet den 29. januar 2015 afholdt af Region Nordjylland.

Det er en glæde, at vi kan læse, at der ved udarbejdelse af VVM-rapporten vil blive lagt vægt på en grundig vurdering af påvirkningen af drikkevandsinteresserne i området herunder med særlig henblik på drikkevandsressourcerne ved Himmelkol Vandværk.

Mariager Vand Amba har dog erfaret, at råstofindvindingen vil blive udvidet således, at arealet vil ligge tæt op af vandforsyningens boring, som er underlagt BNBO samt er placeret i vandforsyningens indvindingsområde.

Vi finder det derfor nødvendigt, at der i en VVM-rapport bliver undersøgt, hvordan Mariager Vand Amba's boring og indvindingsopland vil blive berørt af råstofindvindingen. Det er vigtigt at få klarlagt, hvilke stoffer der eventuelt ville opstå som forureningskilde. Der bør endvidere blive redegjort for hvilken kontrol, der vil blive udført i denne forbindelse både før, under og efter arbejdets udførelse.

I forbindelse med indvindingen af råstoffer vil der blive ansøgt om ny boring til arbejdet. Vi vil i den forbindelse gøre Region Nordjylland opmærksom på, at der skal overvejes, hvorvidt boringen vil påvirke den BNBO forpligtelse der er forbindelse med Himmelkol kildepladsen. Om den får nye boring får indflydelse på såvel Himmelkol kildeplads BNBO og indvindings områders udformning og udstrækning, herunder hvordan den vil påvirke driften og økonomien i Mariager Vand Amba.

Mariager Vand anmoder på den baggrund om at I vil medtage spørgsmålene i forbindelse med udarbejdelsen af VVM rapporten.

Carsten Hansen
Randersvej 18
Mariager

VVM-Gunderup

Som nabo til Nonneholt og Gunderup grusgrav undrer det mig, at jeg ikke er blevet direkte orienteret om borgermødet i Mariager d 29/1, men at jeg skal høre om det ad omveje.

Tænker der måske er andre naboer som ikke er orienteret om mødet.

Carsten Hansen
Randersvej 18
Mariager

I forlængelse af borgermødet i Mariager sender jeg hermed nogle tanker/forslag til VVM redegørelsen

Jeg er naturligvis bekymret for i hvilket omfang vi som naboer vil blive udsat for støj og luftforurening (hvordan måler man det? Og hvad er grænseværdierne), derudover er der også stor sandsynlighed for, at huspriserne i området vil falde.

Desuden kan jeg forstå, at der er tvivl om hvordan vores drikkevand vil blive påvirket og om alle fortidsminderne og vandhuller etc. er kortlagt.

Derfor vil jeg foreslå, at der bliver givet gravetilladelse i mindre "portioner" og ikke som foreslået et kæmpe område med en gravetilladelse i 30 år og så samtidig få undersøgt alternative graveområder i regionen.

Jeg mener vi vil få brug for den viden vi i fremtiden får om (forurening af) drikkevand, fortidsminder osv. og tage beslutning om gravetilladelse ud fra den.

Transporten til og fra grusgraven vil også være et stort problem for de naboer som bliver berørt. Derfor vil jeg foreslå, at man, hvis det er muligt beholder den sydlige udkørsel som eksisterer nu til sydgående trafik kombineret med ny vestlig udkørsel ved Vest Hemvej til nordgående trafik. Altså to til/frakørsler.

Er det muligt, at det i forbindelse med reetableringen kan blive pålagt i et vist omfang at lave Nonneholt til et rekreativt område for borgerne i Mariager? f.eks. at der bliver lavet en plan for hvordan man vil have området til at se ud efter endt indvinding evt i samarbejde med friluftsrådet.

Danmarks Naturfredningsforening
Mariagerfjord
Steffen Elmoose

VVM-Gunderup

Tak for oplægget til 1. offentlighedsfase vedr. igangsættelse af VVM-proceduren. Vi er enige i de foreløbige punkter, som regionen forventer kommer til at indgå i VVM-redegørelsen.

DN-Mariagerfjord foreslår dog yderligere disse undersøgelser, som vi anser for nødvendige for vurdering af miljøpåvirkningen af en eventuel udvidelse af råstofgravningen:

1) en kortlægning af alternative lokaliteter til indvinding af grus, sand og sten i en radius fra Gunderup. Radius kan gøres kortere eller længere afhængigt af tilgængelighed og mængder af råstoffer. Kortlægningen skal således omfatte alle tilgængelige data om undergrundens beskaffenhed i Himmerland og den nordlige del af Østjylland.

Antagelse: der findes flere - større og mindre - alternative råstofgraveområder især i Sydhimmerland og Kronjylland, som kan servicere kunder i råstofressourcernes lokalområder, hvilket vil reducere transportomkostninger og transportbelastninger af veje og lokalbefolkning. Desuden undgås yderligere forarmning af naturen imellem Mariager og Kastbjerg Ådal.

2) En undersøgelse af påvirkningen af Mariager By med hensyn til støj og luftbårne emissioner fra råstofgravningen. Undersøgelsen skal omfatte byområdet fra erhvervs kvarteret ved Klostermarken til samtlige beboelseskvarterer i byen. Undersøgelsen skal inddrage parametre som vindretning, lufttryk, nedbør, temperatur (årstider) o.a som kan have betydning for påvirkningen fra en industriel råstofgravning.

Antagelse: Allerede nu er råstofgravningen belastende for naboer og husstande indenfor en radius af 4-5 km. - afhængigt af vindretningen. Da den fremherskende vindretning er vest-sydvest vil udvidelsen få mærkbare konsekvenser for en større del af erhvervs- og beboelseskvarterer i Mariager By-område.

DN-Mariagerfjord forbeholder sig ret til senere at tilføje yderligere ønsker til undersøgelser i en VVM-procedure.

BILAG G: OVERSIGTSKORT MED ANGIVELSE AF ADGANGSVEJ

	Ansegt område til råstofindvinding på matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 4f Fjældsted, Mariager Jorde og 3k Svenstrup By, Svenstrup	Item nr. 2014-019743
	Graveområde Råstofplan 2012	Plan Detail
	Vejadgang	Bilag B
	Matrikelgrænser	Skala 1:12.000
		Udført af Rikke Ellemann-Biltoft
		Dato 02-12-2016

 REGION NORDJYLLAND

Udført af Kavi og Matrikelstyrelsen i samarbejde med Kavi og Matrikelstyrelsen i Ålborg. Kavi og Matrikelstyrelsen INDGÅR I 1000 0000000 © 2016

BILAG H: DISPENSATION FRA SKOVLOVEN

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

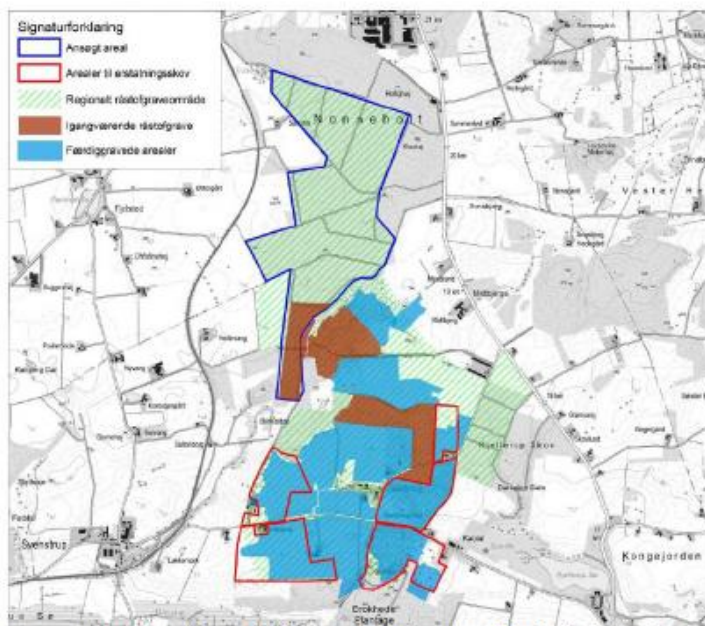
Gunderup Grus- og Stenleje ApS
Att. Brian Pedersen
e-mail: brian@gunderup-grus.dk

Østjylland
J.nr. SVANA-321-03484
Ref. ANNEC
Den 9. maj 2017

Tilladelse til råstofgravning på matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 4f Fjelsted, Mariager Jorde og 3k Svenstrup By, Svenstrup i Mariagerfjord Kommune

Afgørelse

Miljøstyrelsen giver hermed *tilladelse* til råstofgravning på matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 4f Fjelsted, Mariager Jorde og 3k Svenstrup By, Svenstrup i Mariagerfjord Kommune – i alt ca. 90,5 ha. Arealet er i helhed omfattet af fredskovspligt. Der vedlægges kort, hvoraf gravningens placering og omfang fremgår.

Det ansøgte areal er angivet med blå streg – dog undtaget en allerede tilladt råstofgravning mod syd, angivet med brun farve.

Vilkår

1. Tilladelsen er midlertidig og gælder til den 31. december 2046, og reetablering af det sidste graveområde skal være afsluttet senest 1 år herefter.
2. Gravningen skal forløbe således, at der på intet tidspunkt står mere end 25 ha åbent som graveområde. Øvrige arealer skal være tilplantede/efterbehandlede (jf. den indsendte Beplantningsplan), eller stå med den hidtidige skovbevoksning.
3. Inden en ny etape kan påbegyndes, skal Miljøstyrelsen godkende den foretagne efterbehandling. Indvinding anses for påbegyndt, når fjernelse af overjord og stød påbegyndes.
4. Gravningen skal skåne de ca. 30 meter brede skovbryn mod nordvest (jf. bilag 1), dvs. der skal holdes en afstand af minimum 10 m fra træernes fod til graveområdet.
5. Der skal etableres en mose som erstatning for skovmosen i den nordlige del af etape 2 og mindre fugtige lavninger inden for gravearealerne. Den nye mose skal anlægges med tørv mv. fra den eksisterende mose. For at sikre vandspejlet i mosen anlægges den nye mose i en lavning med bund af moræneler.
6. Fældning af træer, hvor der potentielt kan være levesteder for arter af flagermus skal ske i følgende perioder: sidst i august til midten af oktober eller slutningen af april til begyndelsen af juni.
7. Af hensyn til bl.a. flagermus skal den nye skov have variation i plantedække og artssammensætning minimum som den eksisterende, dvs. der skal anlægges lysninger og krat, jf. vilkår nr. 8.
8. Op til 10 % af erstatningsskovaarealerne kan udlægges som lysåbne arealer, og den procentvise andel af løvskov skal for hver etape være af mindst samme størrelse, som løvskovsandelen i den skov, der ryddes.
9. Der udlægges 150 % erstatningsskov, svarende til i alt 136 ha, såfremt projektet gennemføres fuldt ud som ansøgt.
10. For hver gang en ny graveetape på 25 ha påbegyndes, skal der forinden, være truffet afgørelse om etablering af erstatningsskov på mindst 150 % af etapens størrelse. Etapen kan først påbegyndes (dvs. fjernelse af skov), når Miljøstyrelsen har godkendt erstatningsarealet.
11. Der træffes særskilt afgørelse efter skovloven om godkendelse af hvert nyt erstatningskovaareal og pålæggelse af fredskovspligt på erstatningsarealer udenfor graveområdet.
12. Det forudsættes, at samtlige afgravede arealer reetableres, så de er egnede til bæredygtig skovdrift og tilplantes.
13. Der skal inden en ny graveetape indledes stilles sikkerhed i form af en bankgaranti for etablering af erstatningskovaarealer svarende til 150 % af etapens areal. Rydning af skovareal til råstofindvindingen må ikke begyndes før Miljøstyrelsen har modtaget sikkerhedsstillelsen. Der skal stilles sikkerhed svarende til 40.000 kr./ha erstatningsskov. Sikkerhedsstillelsen kan nedskrives i takt med at erstatningskovaarealerne er etableret. Sikkerhedsstillelsen skal stilles som en anfordringsgaranti og stiles til Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
14. Den nuværende adgangsvej skal benyttes indtil det ikke længere er praktisk muligt på grund af den endelige reetablering af de sydligt beliggende arealer i etape 1. Herefter anlægges ny adgangsvej, hvor den eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej.
15. Vilkårene tinglyses på ejendommen for ejers regning.

16. Vilkårene i nærværende tilladelse vil blive taget op til vurdering efter henholdsvis 10 år og 20 år.
17. Der skal tinglyses fredskovpligt på erstatningsarealerne. Dette behandles i en særskilt ansøgning fra ejer til Miljøstyrelsen, som drager omsorg for at dette registreres på arealet.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1 / § 6, stk. 1 og § 39 og § 40) i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 122 af 26. januar 2017) og § 1, § 4 og § 5 i bekendtgørelse om erstatningsskov (nr. 853 af 27. juni 2016).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Kommunen kan oplyse hvilke andre tilladelser, der eventuelt er nødvendige.

Giver regionen afslag i medfør af anden lovgivning, falder en evt. tilladelse efter skovloven bort.

Fortidsminder

Da det er muligt, at der findes jordfaste fortidsminder på arealet, skal du være opmærksom på følgende bestemmelser i museumsloven:

- § 25, hvorefter den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, forud for igangsætning af arbejdet kan anmode vedkommende kulturhistoriske museum om en udtalelse med stillingtagen til, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.
- § 27, hvorefter jordarbejdet skal standses ved fund af spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt. Eventuelle fund skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Redegørelse for sagen

Region Nordjylland har den 24. november 2016 på vegne af Gunderup Grus- og Stenleje ApS indsendt ansøgning om råstofindvinding på ejendommen matr. nr. 1be Mariagerkloster, Mariager Jorde, 3k Svenstrup By, Svenstrup og 4f Fjelsted, Mariager Jorde, beliggende på Hobrovej 1, 9550 Mariager.

Naturstyrelsen har tidligere, den 19. marts 2015, meddelt dispensation efter skovloven til råstofgravning på ca. 8,5 ha af matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup NST-321-01915. Dette areal indgår som den sydligste tredjedel af etape 1.

Det samlede areal (etape 1-3), der omfattes af Region Nordjyllands kommende tilladelse til råstofgravning er således på ca. 113 ha.

Af disse arealer vil der være 13,6 ha, som ikke fældes, fordi der enten er tale om skovbryn som bevares, fortidsmindebeskyttelseszoner, hvor indenfor der ikke graves, beskyttet natur som reableres, eller det hjørne af graveområdet der lades urørt, dvs. gennemføres den samlede råstofgravning, som ansøgt, gennemføres 99 ha skov og etableres 49,5 ha ny skov, svarende til 148,5 ha i alt.

Der er med ansøgningen indsendt en beplantningsplan for selve graveområdet og erstatningsskavsarealerne, samt forslag til arealer for erstatningsskov uden for graveområdet.

Der er i september 2016 udarbejdet en VVM for udvidelsen af Gunderup Grus og Stenlejes eksisterende grusgrav ved Gunderup.

Området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland.

Det ansøgte areal vurderes at indeholde omkring 16 mio. m³ udnyttelig sand-, grus- og stenressourcer. Det er ansøgt om, at kunne indvinde 500.000 m³/år. Dette svarer til den mængde, der indvindes fra den eksisterende råstofgrav i dag. Udvidelsen af graven vil dermed ikke forøge den årlige indvundne mængde af råstoffer i området.

Den eksisterende grusgrav uden for fredskov og øst for det ansøgte areal er delvis under efterbehandling, og det ansøgte areal skal derfor på sigt erstatte den eksisterende grusgrav.

Etapeopdeling af råstofgravningen

Der er ansøgt om en samlet råstoftilladelse på 30 år på det ansøgte areal, opdelt i 3 etaper, som forventes at være aktive i ca. 10 år hver. Hele det ansøgte areal forventes derfor at være færdiggravet i 2046.

Området er meget væsentlig for råstofforsyningen i Nord- og Midtjylland på grund af det mange forskellige fraktioner af sand, grus og sten, der kan indvindes, herunder et meget højt stenindhold (> 40 %). Forekomsten spænder således bredt og er velegnet til mange formål, såvel tilslag til beton som anlægsmaterialer. Fra den eksisterende grusgrav sælges hovedsagelig betontilslag i alle fraktioner.

Da der skal indvindes 500.000 m³ / årlig ønskes et åbent aktivt gravefelt på 25 ha ad gangen i grusgraven.

Der sker sortering og bearbejdning af de forskellige råstoffer på stedet, herunder grusvask. Naturstyrelsen og Mariagerfjord Kommune har med afgørelser af henholdsvis 10. juni 2014 og 10. marts 2017 meddelt tilladelse til indvinding af grundvand til grusvask.

Ansøgningen omfatter den sydvestlige del af Nonneholt Skov og er pålagt fredskovspligt ved flere deklarationer fra perioden 1932 til 1943.

Der er ligeledes søgt om dispensation til etablering af en ny og nordligere vejadgang til råstofgravningen, hvor den eksisterende skovvej "Langhornsvej" møder Randersvej jf. ovenstående kort.

Vejadgangen ønskes etableret i forbindelse med udnyttelsen af den sidste del af graveetape 1.

Arealerne er besøgt den 11. februar 2015 i forbindelse med den indledende ansøgning om tilladelse til råstofgravning i Nonneholt Skov.

Der er for en stor del af skoven tale om 10-15 år gammel blandet løv- og nålebevoksning.

Længst mod øst findes mellemaldrende nåletræer (sitka og rødgran), der i løbet af perioden vil blive hugstmodne. Dertil kommer en del ikke-tilplantede arealer.

Skovens vedproduktionsmæssige, naturmæssige og rekreative værdi vurderes at være begrænset.

Over en 20-30 årig horisont vil der efter retablering af arealerne kunne opstå et skov- og naturområde, der kan blive værdifuldt såvel biologisk som rekreativt.

Naturforhold

I kanten af graveområdet ligger der ca. 3.000 m² meget tilgroet mose, der er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Mosen friholdes for gravning, men den vil alligevel blive påvirket af gravningen øst for.

Derudover er der mindre mosehuller inden for selve graveområdet med et vurderet samlet areal på ca. 2.500 m². Disse mosehuller har kun en begrænset vandholdende evne.

Det er en forudsætning for projektet at der gives tilladelse til fjernelse af disse arealer.

I forbindelse med efterbehandlingen, og efter aftale med Mariagerfjord Kommune, etableres derfor et moseareal til erstatning for de ovennævnte arealer på ca. 1,1 ha i den vestlige del af området og på arealer, som i øvrigt friholdes råstofindvinding, jf. bilag 1.

Typisk skovbillede for området

Efterbehandling af indvindingsarealerne og tilplantning

Der vil ske en løbende efterbehandling af arealet. Udgangspunktet er, at arealet skal efterbehandles til natur og rekreative formål, og arealet bliver genplantet med skov baseret på lokale arter.

De indvundne arealer genplantes med løvtræarter, hvoraf eg bliver den dominerende hovedtræart. Den nye skov plantes på arealer der delvist ligger op til 20 m under det nuværende terræn.

I forbindelse med råstofindvindingen vil der blive plantet supplerende erstatningsskov på ca. 49,5 ha, hvor der tidligere er udvundet råstoffer, men som i dag er landbrugsjord. Erstatningsskovalet er placeret sydøst for det ansøgte areal til råstofindvinding, jf. korbillag 1.

EF habitatarter

Det ansøgte areal er potentielt raste- og ynglested for følgende bilag IV-arter: Flere arter af flagermus, odder, stor vandsalamander, markfirben, og spidssnudet frø.

Af VVM-redegørelsen fra september 2015 fremgår det, at; Der er ikke registreret padder i forbindelse med feltarbejdet eller egnede ynglesteder. Men det kan ikke udelukkes, at padder vil benytte skoven som rastested i landfasen.

Der er foretaget registreringer af flagermus den 18.-19. september 2015. Der blev i et træ med huller fundet restende brunflagermus. Træet stod i skovkanten ud mod marker i en nordlig kant af skoven mod vest og på et areal, hvor den eksisterende bevoksning bibeholdes i form af skovbryn.

Det ansøgte areal indeholder både ledelinjer for flagermus samt flagermusegnede træer. Ledelinjen udgøres af skovkanterne, både de ydre og indre, samt skovveje. De ydre skovkanter bliver ikke fældet i forbindelse med indvindingen, og der vil derfor ikke ske en direkte påvirkning af en stor del af flagermusenes ledelinjer. Indenfor det ansøgte areal, findes der flagermusegnede træer i form af større løvtræer. For at reducere påvirkningen af eventuelle flagermus, der yngler eller raster i træerne, skal fældning ske indenfor nærmere bestemte tidsperioder, jf. vilkår i afgørelsen.

Dermed vurderes det, at projektet ikke vil medføre påvirkninger af den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for flagermus i området.

Det vurderes i redegørelsen, at områdets økologiske funktionalitet af yngle- og rastoområder for padder, markfirben eller odder ikke vil blive påvirket ved råstofindvinding på det ansøgte areal.

Miljøministeriet er enig i konklusionen i forhold til vurderingen af habitatarterne.

EF habitat- eller fuglebeskyttelsesområde

Det ansøgte areal er beliggende i en afstand af ca. 1,5 km fra Natura 2000-område, nr. 223, Kastbjerg Ådal.

Projektets relevans i forhold til udpegningsgrundlaget er vurderet i VVM-redegørelsen fra september 2016. Konklusionen, som Miljøstyrelsen er enig i, er her, at da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, påvirker den ansøgte råstofindvinding ikke direkte den våde natur.

På grund af manglende hydraulisk kontakt mellem kalkmagasinet, som grundvandet indvindes fra, og de våde naturtyper, særligt rigkæret, der ligger ved Kjellerup Sø i Natura2000-området, vurderes den ansøgte indvinding af grundvand til grusvask ikke at påvirke udpegningsgrundlaget for Natura2000-området.

Dispensation fra fredskovpligten skønnes derfor ikke at indebære en forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller at medføre betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Begrundelse for afgørelsen

Efter skovlovens § 11, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 122 af 26. januar 2017) må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer, herunder råstofgravning, eller anbringes affald uden sammenhæng med skovdriften. Efter § 38 kan der dog gives dispensation, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun dispensation, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

I et område, der i regionplanen er udpeget som regionalt graveområde, forudsættes det som udgangspunkt, at den samfundsmæssige afvejning af hensynet til at kunne udnytte eksisterende råstofforekomster overfor hensynet til at bevare fredskoven er sket i forbindelse med fastlæggelsen af graveområderne.

Det ansøgte areal er en del af det regionale råstofområde ved Gunderup, udpeget i Råstofplan 2012. Råstofferne i området har en høj kvalitet og en begrænset udbredelse. Miljøstyrelsen vurderer endvidere, at der er tale om skovnatur med begrænset biologisk værdi og med en begrænset rekreativ anvendelse.

Hverken planlægningsbestemmelser, fredninger eller servitutter er til hinder for gravningen.

På den baggrund finder Miljøstyrelsen, at der kan gives tilladelse til råstofgravningen på de ovennævnte vilkår.

Under hensyn til at vilkårene er af varig karakter og senere ejere af ejendommen skal være orienteret om vilkårene, stilles krav om at disse tinglyses på ejendommen for ejerens regning.

Klagevejledning m.v., jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er givet af Miljøstyrelsen.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning i Natur- og Miljøklagenævnet kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

Du er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen på tlf. nr. 7254 4000, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Kirstine Skov Nielsen

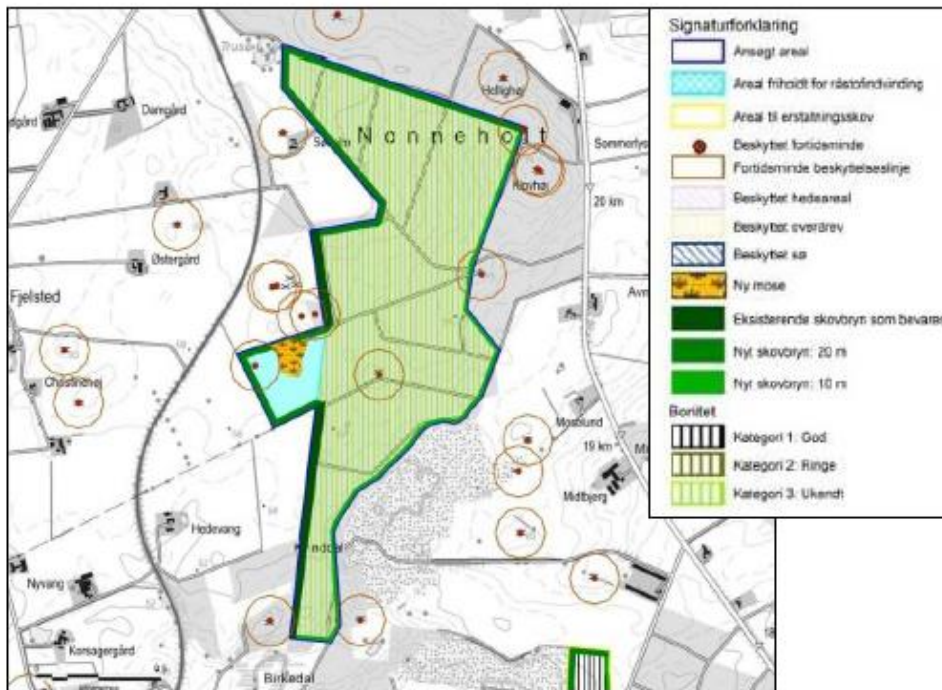
Kopi til:

- Region Nordjylland, att. Rikke Ellemann-Biltoft, region@rn.dk
- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Mariagerfjord, mariagerfjord@dof.dk
- Friluftsrådet Himmerland-Aalborg, himmerland-aalborg@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, kontor@botaniskforening.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Lepidopterologisk Forening, graubaek@live.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

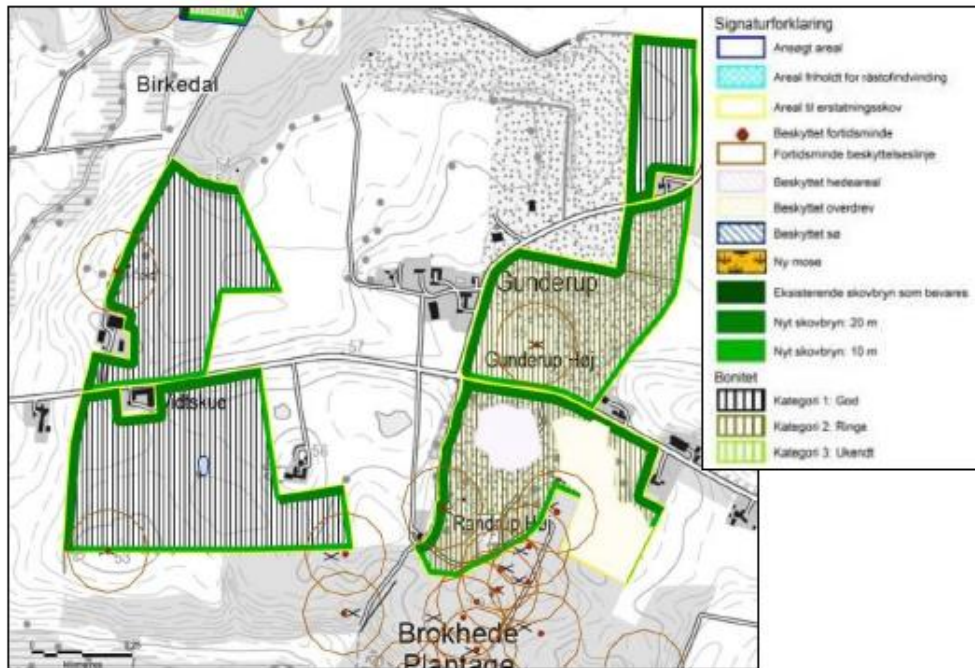

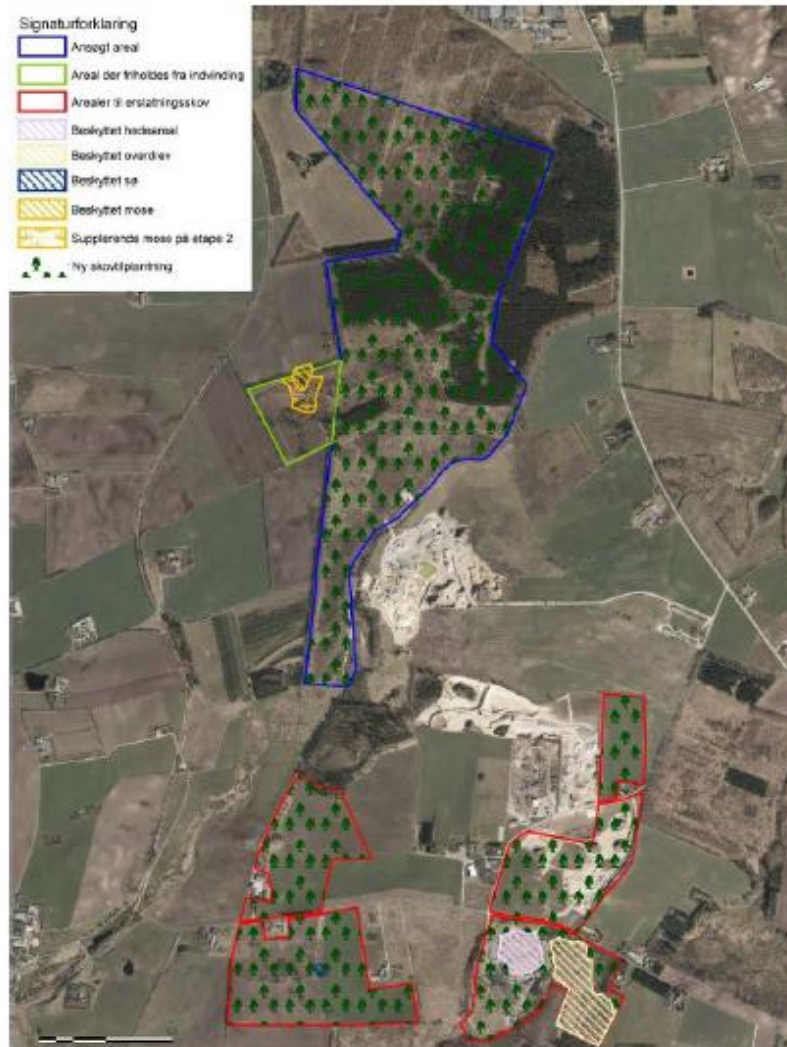
Miljøstyrelsen er bemyndiget til at træffe afgørelse på miljø- og fødevarerministerens vegne i medfør af § 13, nr. 28, 29 og 30 i bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nr. 930 af 27. juni 2016).

Bilag 1
Oversigtskort fra beplantningsplanen

Bilag 2
 Oversigtskort fra beplantningsplan for erstatningsarealerne

Bilag 3**Oversigt over arealer, der efterbehandles**

Figur 4.14: Oversigt over efterbehandlingen på det ansøgte areal, samt arealerne til ny skov og mose til erstærning for de eksisterende arealer. Beskyttet natur indenfor arealerne er også vist.

BILAG I: TILLADELSE TIL INDVINDING AF GRUNDVAND TIL GRUSVASK

BILAG J: GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN

Tilladelse til erhvervmæssig
råstofindvinding af sand, sten og
grus

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

30. juni 2017

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

GUNDERUP GRUS- OG STENLEJE ApS
Kjellerupvej 6
9550 Mariager

Att.: Brian Pedersen, brian@gunderup-grus.dk

Natur og Miljø

Postadresse:
Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
13.02.01-P19-5-19

Ref.: Charlotte Hvid Laursen
Direkte tlf. 97 11 36 27
chala@mariagerfjord.dk

Dato: 06. oktober 2020

Personlig henvendelse:
Rådhuset i Arden
Østergade 22
9510 Arden

Tilladelse til indvinding af 250.000 m³ grundvand pr. år til grusvask, samt tilladelse til nedsivning af grusskyllevand

Denne tilladelse giver Gunderup Grus- og Stenleje ApS ret til at indvinde 250.000 m³ grundvand pr. år til grusvask fra boring med DGU nr. 58.714, samt at nedsive grusskyllevand.

Tilladelsen er gyldig til **den 01. oktober 2035**.

Indholdsfortegnelse:

Side:

1. Mariagerfjord Kommunes afgørelse og vilkår	2
2. Ansøgning	4
3. Sagens behandling.....	4
4. Høring af udkast til afgørelse	12
5. Klageadgang.....	12
6. Erstatningsbestemmelser	14
7. Bilag til afgørelsen.....	14

Kopi til:

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, trnord@stps.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk,

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Naturstyrelsen (fredsskovpligt), nst@nst.dk

Region Nordjylland, Regional Udvikling, raastoffer@rn.dk

Randers Kommune, randers.kommune@randers.dk

Søren Frandsen, frandsensoren@gmail.com

Mariagerfjord Kommune har den 27. februar 2020 modtaget Gunderup Grus- og Stenleje ApS's ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelse til indvinding af 250.000 m³ grundvand pr. år fra boring med DGU nr. 58.714 til grusvask.

1. Mariagerfjord Kommunes afgørelse og vilkår

I medfør af Vandforsyninglovens¹ § 20 giver Mariagerfjord Kommune herved Gunderup Grus- og Stenleje ApS tilladelse til at indvinde op til 250.000 m³ grundvand pr. år til grusvask.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- a. *Formål* Indvinding af grundvand til grusvask.
- b. *Placering* Boring med DGU nr. 58.714 er placeret på matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup, som vist på bilag 1.
- c. *Indvindingens størrelse* Der må højst indvindes 250.000 m³ grundvand om året fra boringen.

Anlæggets ydeevne må ikke overstige 100 m³/t.
- d. *Tilsyn m.v.* Den oppumpede vandmængde skal registreres ved vandmåler, der aflæses mindst en gang i kvartalet. Samtidig foretages en pejling i boringen, når vandspejlet er i ro, og når anlægget er i drift. Den årlige indvindingsmængde, samt resultatet af grundvandspejlingerne skal indberettes til kommunen inden 15. januar det følgende år.

Bestemmelser om måling af indvinding og pejling af grundvandsstanden kan til enhver tid ændres af kommunen
- e. *Gyldighedsperiode* Tilladelsen er gyldig indtil **01. oktober 2035**. Såfremt der fortsat ønskes indvinding fra boringen efter tilladelsens udløb, skal der søges om fornyet tilladelse.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning, LBK nr. 118 af 22. februar 2018

- f. Vandanalyse*
- For at overvåge udviklingen i grundvandets indhold af sulfat, nikkel, arsen eller chlorid, skal der hvert år senest den 1. april udtages en vandprøve fra boringen, hvor der analyseres for sulfat, nikkel, arsen eller chlorid. Analyse-resultaterne sendes til Mariagerfjord Kommune og indberettes til Jupiter databasen
- g. Anlæggets udformning*
- Anlægget skal være udformet i overensstemmelse med Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land² samt Dansk Ingeniørforenings norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg³. Specielt lægges vægt på afslutning af forerør, udformning af overbygning (råvandsstation) og sikring af boringen mod forurening.
- h. Fredningsbælte*
- Der er i medfør af Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land § 9 stk. 4 fastlagt et fredningsbælte med radius 5 m omkring boringen.
- Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler, eller i øvrigt anbringes eller bruges stoffer, der kan forurene grundvandet.
- Arealet skal være beplantet eller afskærmet på passende vis, så uvedkommende indtrængen på eller anvendelse af arealet forhindres.
- i. Nedsivning af skyllevand*
- Der meddeles tilladelse til nedsivning af grusskyllevand til grundvandsmagasinet i medfør af § 19 i miljøbeskyttelsesloven⁴. Det forudsættes, at anlægget baseres på recirkulation.
- j. Sløjfning*
- Boringen skal sløjfes, når den ikke længere er i brug. Sløjfningen skal ske efter gældende retningslinjer.

---

² Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28. oktober 2013

³ Dansk Ingeniørforenings norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg, DS441:1988

⁴ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1218 af 25. november 2019

2. Ansøgning

a. Ansøgningen

Gunderup Grus- og Stenleje ApS har søgt om fornyelse af indvindingstilladelse til indvinding af 250.000 m³ grundvand pr. år fra boring med DGU nr. 58.714 til grusvask.

Boring med DGU nr. 58.714 indvinder fra kalkmagasinet, som er det primære indvindingsmagasin i området. Vandet pumpes op til et vandbassin, som er etableret i grusgraven. Efter vask ledes vandet til et slambassin, og herfra genanvendes vandet til grusvask eller ledes tilbage til vandbassinet. Vandet indeholder kun stoffer, som er naturligt forekommende i det opgravede materiale. I forbindelse med indvinding af vand til grusvask sker der erfaringsmæssigt kun et meget begrænset tab af vand undervejs, og det forventes, at tabet maksimalt vil være på 10 % af det samlede volumen, svarende til op til 25.000 m³/år. Dvs. det antages, at 90 % af indvindingsmængden reinfiltres til det øverste mættede lag, svarende til 225.000 m³/år.

Under indvinding af råstoffer fra etape 1 er vandbassinet, maskiner til forarbejdning af råstoffer m.m., samt reinfiltrationsområdet for det indvundne grundvand, placeret i den eksisterende grusgrav (markeret med stjerne 1 i bilag 2). Under indvinding af råstoffer fra etape 2, flyttes vandbassinet over en periode, så det er placeret i området, markeret med stjerne 2 i etape 1 området. Under indvinding af råstoffer fra etape 3, tænkes vandbassinet flyttet, så det er placeret i området markeret med stjerne 3 i etape 2 området. Området, hvor det indvundne grundvand reinfiltres, forventes flyttet i løbet af en 25-30 årig graveperiode.

3. Sagens behandling

a. Geologi

Boringen er en 107 meter dyb, åben kalkboring. Der er kalk/kridt fra 50 m.u.t. Boringen er uforet fra 54 m.u.t. Grundvandsspejlet er pejlet til 30,75 m.u.t. i 2012 og 30,44 m.u.t. i 2014. Boreprofilen viser sand fra 2 til 5

m.u.t., grus fra 5 til 15 m.u.t, sand fra 15 til 20 m.u.t., ler fra 20 til 30 m.u.t., sand og grus fra 30 til 35 m.u.t., ler fra 35 til 50 m.u.t. De forholdsvis tykke lerlag er siltet, sandet og gruset.

b. Vandkvalitet

Der er følgende analyseresultater fra vandprøver udtaget fra boringen:

	Sulfat (mg/l)	Nikkel (µg/l)	Arsen (µg/l)	Chlorid (mg/l)
*	250	20	5	250
3/12-2013	19	0,35		
15/4-2015	19	0,29	2,9	
20/3-2017	19	0,14	3,3	23
17/4-2018	19	0,35	3,3	22
28/3-2019	21	0,82	2,2	23
27/3-2020	21	0,47	1,9	22

*Drikkevandskvalitetskravet

Analyseresultaterne viser ikke en stigende tendens. Det vurderes derfor, at en fornyet indvindingsstilladelse på 250.000 m³/år ikke giver anledning til forøgede værdier af sulfat, nikkel, arsen eller chlorid.

c. Påvirkning af andre indvindingsanlæg

I BEST er der beregnet en sænkning som følge af en indvinding på 250.000 m³/år og en infiltrationsfaktor på 0. For at tage højde for, at 90 % af vandet reinfiltres, er der lavet en fiktiv nedsivningsboring i BEST med en indvinding på -225.000 m³/år og en infiltrationsfaktor på 0. BEST kan ikke sammenkoble de to boringer, og derfor skal den beregnede sænkning for vandindvindingen holdes op mod den beregnede stigning i vandspejlet for den fiktive nedsivningsboring.

BEST-beregninger viser, at indvindingen kan medføre en sænkning i grundvandspotentialen ved Himmelkol, Fælledvej og Svenstrup vandværk på op til ca. 8 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringerne. Orbicon vurderede ligeledes i tilladelsen fra 2017, at en indvinding på 250.000 m³/år samlet set ikke har betydning for indvindingen til de almindelige vandværker i området.

Kjellerup-Gunderup Vandværk vil ifølge BEST-beregningerne blive påvirket af en sænkning på op til ca. 6 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Kjellerup Nordre Vandværk vil ifølge BEST-beregningerne blive påvirket af en sænkning på op til ca. 8 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Der eksisterer tre markvandingsboringer i området:

Fjelstedvej 13, DGU nr. 58.370. Ifølge BEST-beregninger vil denne boring blive påvirket af en sænkning på op til ca. 18 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Fjelstedvej 19, DGU nr. 58.422. Ifølge BEST-beregninger vil denne boring blive påvirket af en sænkning på op til ca. 12 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Fjelstedvej 29, DGU nr. 58.385. Ifølge BEST-beregninger vil denne boring blive påvirket af en sænkning på op til ca. 4,5 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Der eksisterer to andre indvindinger i området:

Birkedalsvej 6, DGU nr. 58.394. Ifølge BEST-beregninger vil denne boring blive påvirket af en sænkning på op til ca. 23 cm. Når det sammenholdes med, at 90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Randersvej 26, DGU nr. 58.396. Ifølge BEST-beregninger vil denne boring blive påvirket af en sænkning på op til ca. 29 cm. Når det sammenholdes med, at

90 % af vandet nedsives igen, vurderes sænkningen ikke at få betydning for vandindvindingen fra boringen.

Alle ovenstående parter er blevet hørt i sagen, og Mariagerfjord Kommune har ikke modtaget nogen hørings-svar.

d. Grundvandsinteresser og drikkevandsinteresser

Boringen er placeret i et område med særlige drikkevandsinteresser. Området er udpeget med henblik på at imødekomme de fremtidige lokale og regionale drikkevandsbehov. Det skal sikres, at grundvandsindvindingen til grusvask ikke er i konflikt med det fremtidige behov for indvinding af grundvand til almene vandværker i området.

Mariager Vand A.m.b.a. har tre vandværker i området: Fælledvej Vandværk, Himmelkol Vandværk og Svenstrup Vandværk. Svenstrup Vandværk har fået en fornyet tilladelse på 30.000 m³/år gældende til år 2047. Himmelkol Vandværk og Fælledvej Vandværk skal have fornyet deres indvindingstilladelser her i 2020. Det forventes, at Himmelkol Vandværks indvindingstilladelse bibeholdes på 200.000 m³/år. Der kan blive behov for, at Fælledvej Vandværk øger deres indvindingstilladelse til 50.000 m³/år.

Det vurderes ikke, at den fortsatte indvinding af 250.000 m³ grundvand pr. år vil påvirke en mulig øget indvindingstilladelse til Fælledvej Vandværk.

e. Påvirkning af vandløb

Beregninger i BEST viser, at indvindingen er medvirkende årsag til en problematisk påvirkning af to vandløbsoplande.

En problematisk påvirkning vurderes at være mere end 10-25 % af median minimumsvandføringen.

Indvindingen medvirker til en reduktion af vandføringen på 4,33 l/s i Svenstrup Bæk svarende til ca. 11 % af Median Minimum vandføringen. Heraf stammer en reduktion på 0,2 l/s fra den ansøgte indvinding, når reinfiltrationen modregnes, hvilket svarer til 5 % af den samlede påvirkning.

Svenstrup Bæk er målsat god økologisk tilstand i vand-

områdeplanen. Den økologiske tilstand er godt målt på smådyr og dårligt målt på fisk. Målt på makrofyter er tilstanden ukendt.

Det vurderes, at den dårlige tilstand for fisk hovedsagligt skyldes ringe fysiske forhold i vandløbet og flere faunaspærringer i bækken, og ikke påvirkning af vandføringen. Da den samlede økologiske tilstand er dårlig, kan der ikke tillades en øget negativ påvirkning. Da der ansøges om at fortsætte en eksisterende indvinding, vil der ikke ske en øget påvirkning af vandføringen.

Det vurderes desuden, at indvindingen ikke vil være til hinder for, at der kan opnås målopfyldelse i Svenstrup Bæk.

Indvindingen medvirker til en reduktion af vandføringen på 4,78 l/s i Munkholm Bæk systemet, svarende til ca. 16 % af Median Minimum vandføringen. Heraf stammer en reduktion på 0,2 l/s fra den ansøgte indvinding, når reinfiltrationen modregnes, hvilket svarer til 4 % af den samlede påvirkning.

Munkholm Bæk systemet består af Munkholm Bæk og tilløb fra Mariekilde. Vandløbssystemet er målsat god økologisk tilstand i vandområdeplanen. Den økologiske tilstand er god for Munkholm Bæk målt på smådyr og høj for Mariekilde. På de resterende kvalitetsparametre, fisk og makrofyter, er tilstanden ukendt for hele systemet.

Den øverste del af Munkholm Bæk har en begrænset vandføring med sommerudtørring på delstrækninger. Fra Klostermarken er der også i tørre perioder en fin vandføring sandsynligvis fra grundvand, der ledes til bækken via regnvandsledningen. Tilløb fra Mariekilde er kildefødt og har en god og konstant vandføring.

Generelt er der gode fysiske forhold i vandløbene, der fremstår som naturlige skovvandløb, der dog brydes af opstemmede søer. I Munkholm Bæk fra Klostermarken bærer vandløbet præg af periodevis voldsom vandføring. Dette kommer til udtryk i form af et nedgravet vandløb med stærkt erosionsprægede brinker. De to vandløb samles i den lavest beliggende sø, hvorfra de løber i et 650 meter rør gennem Mariager By til Mariager Fjord. Da der ikke sker en øget påvirkning af vandføringen i Munkholmbæk systemet, vurderes det, at indvindingen

ikke vil forringe vandløbskvaliteten, og at der fortsat vil være hhv. høj og god kvalitet i vandløbet målt på DVFI.

f. Påvirkning af Natur

Inden for påvirkningsområdet er der, ifølge beregninger i BEST, to naturområder, der vurderes kritiske. Dette er moseområder, ca. 675 m syd for boringen. Kommunen vurderer, at ansøgningen ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Vurderingen bygger på beregninger foretaget i programmet BEST, der viser en mulig påvirkning af to moser. Der er tvivlsom kontakt imellem grundvandsmagasinet og overfladevandet, da der er en afstand på hhv. 13,7 meter ved mose 1 og 14,9 meter ved mose 2. BEST beregner en sænkning af vandstanden på henholdsvis 20 og 18 cm, men også en større eller tilsvarende geninfiltration af vandet, så vandstanden i mose 1 samlet set øges med 5 cm og at mose 2 ikke forandres.

g. Natura 2000 og Bilag IV-arter

Natura 2000

I forbindelse med administration af § 20 og 21 i Vandforsyningsloven skal kommunen vurdere, hvorvidt et projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke natura 2000-område væsentlig, jf. § 7 i bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁵.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 223 "Kastbjerg Ådal" ca. 1,9 km sydøst for boringen. BEST-beregninger viser, at der ikke sker en kritisk påvirkning af området.

I den konkrete sag er det således Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke et Natura 2000-område væsentlig. Kommunen vurderer samlet set, at det er usandsynligt, at indvinding kan påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV arter

I forbindelse med administration af § 20 og 21 i Vandforsyningsloven skal kommunen sikre, at yngle- og rasteområder for arter på habitatdirektivets bilag IV ikke

---

⁵ Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 1595 af 06. december 2018

beskadiges eller ødelægges, jf. § 11 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

I den konkrete sag har Mariagerfjord Kommune oplysninger om, at der med sikkerhed er odder i området. Det er endvidere sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander, spidssnudet frø og muligvis strandtudse. Det er dog Mariagerfjord Kommunes vurdering, at der ikke findes arealer inden for det berørte område, der kan fungere som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, som vil blive beskadiget eller ødelagt ved indvindingen.

*h. Grundvandsforekomster-
nes tilstand*

Grundvandets kvantitative tilstand vurderes i vandområdeoplandene på baggrund af grundvandets vandbalance, grundvandets påvirkning af overfladevand og terrestrisk natur samt indtrængning af saltvand eller andet i grundvandet.

I Vandområdeplanerne 2015-2021 er det vurderet, at alle grundvandsforekomster for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn har en god kvantitativ tilstand.

Vandbalancen er vurderet ud fra den aktuelle, gennemsnitlige indvinding i forhold til den langsigtede grundvandsdannelse. GEUS har vurderet vandbalancen på baggrund af et screeningskriterie med en udnyttelsesgrad på 30 % af grundvandsforekomsten. Det bemærkes, at vurderingen af vandbalance er opgjort for grundvandsforekomster. Der kan således lokalt være usikkerheder i vandbalancen, som ikke kan identificeres via tilstandsvurderingen af den enkelte grundvandsforekomst.

Grundvandets kemiske tilstand vurderes i vandområdeoplandene på baggrund af en generel kvalitetsvurdering af grundvandet, grundvandets påvirkning af overfladevand og terrestrisk natur, indtrængning af saltvand eller andre samt kemiske trends.

I denne sag er indvindingsboringen placeret inden for regional grundvandsforekomst med ID nr.:
DK_1_456_191 og DK_1_456_223

Det fremgår af MiljøGIS, at grundvandsforekomsterne har samlet god kemisk tilstand og god kvantitativ tilstand.

Mariagerfjord Kommune har på baggrund af de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forbindelse med behandling af ansøgningen og på baggrund af den lokale viden om tilstanden for området vurderet, at indvindingsstilladelsen ikke forhindrer grundvandsforekomsten i at have god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Det vurderes, at tilladelsen ikke indebærer, at grundvandsforekomstens tilstand forringes, eller at fastsatte miljømål ikke kan nås.

Vandkvaliteten i boringen overvåges fortsat for parametrene nikkel, arsen, sulfat og chlorid.

i. Forureningskilder

Inden for en radius af 300 m til indvindingsboringen er der ikke registreret nedsivningsanlæg.

En V2-kortlagt forurening befinder sig ca. 450 m øst for indvindingsboringen. Forureningen er en gammel losseplads med olieholdigt affald og pesticider i perolatboring samt det øvre grundvandsmagasin.

Da der søges om fornyet indvinding fra det dybe kalkmagasin, vurderer Mariagerfjord Kommune, at magasinet er beskyttet mod forureningen.

Mariagerfjord Kommune førte den 17. august 2020 tilsyn med boringen og nedsivningsanlægget. Det fremgik, at et transportbånd var placeret inden for indvindingsboringens fredningsbælte. Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at placeringen af transportbåndet udgør en forureningsrisiko til boringen, og transportbåndet kan blive liggende.

j. Kommuneplan

Området er i kommuneplan 2013 – 2025 udpeget som særlig naturområde, særlig værdifuld landskab, bakket skovlandskab, økologisk interesseområde og råstofgraveområde.

Det vurderes, at tilladelsen ikke er i strid med retningslinjerne for udpegningerne.

- k. Vandforsyningsplan* Tilladelsen er i overensstemmelse med Vandforsyningsplanen for Mariagerfjord Kommune 2016 -2026.
- l. Fredsskovpligt* Arealet, hvor boringen er placeret, er omfattet af fredsskovpligt. Den 10. juni 2014 blev der givet tilladelse til vandindvinding for boringen i forhold til skovloven⁶. Miljøstyrelsen er blevet hørt i forbindelse med fornyelse af indvindingstilladelsen. Miljøstyrelsen har ingen bemærkninger til fornyelsen af indvindingstilladelsen.
- m. Annoncering* Tilladelse til vandindvinding og VVM-screeningsafgørelse annonceres på kommunens hjemmeside.

4. Høring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelsen har været i partshøring hos Gunderup Grus- og Stenleje ApS, Region Nord - Regional Udvikling og Randers Kommune den 16. september - 30. september 2020.

Der er ikke indkommet nogle bemærkninger til partshøringen.

5. Klageadgang

a. Tilladelse vandindvinding

Indvinding af grundvand

Kommunens afgørelse om tilladelse til vandindvinding kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

Ansøgeren
Miljøstyrelsen
Sundhedsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Forbrugerrådet
Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

---

⁶ Bekendtgørelse af lov om skove, LBK nr. 315 af 28. marts 2019

b. Tilladelse nedsivning

Nedsivning af grusskyllevand

Kommunens afgørelse om tilladelse til nedsivning af grusskyllevand kan påklages til Miljø-og Fødevareklagenævnet af:

Ansøgeren

Miljøstyrelsen

Sundhedsstyrelsen

Forbrugerrådet

Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

c. Klagevejledning

Klagefristen er **den 03. november 2020**.

Du klager via klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Mariagerfjord Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Mariagerfjord Kommune. Hvis Mariagerfjord Kommune fastholder afgørelsen, sender Mariagerfjord Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Mariagerfjord Kommune. Mariagerfjord Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget.

Vejledning om klageregler kan findes på www.naevneneshus.dk.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

d. Udnyttelse af tilladelsen

Tilladelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og kun såfremt klage ikke forinden er indgivet.

e. Privat søgsmål

Du kan lægge sag an ved domstolene for prøvelse af kommunens afgørelser efter Vandforsyningsloven, Miljøbeskyttelsesloven og Miljøvurderingsloven.

Retssag skal i alle tilfælde være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentligt bekendtgjort, jf. henholdsvis Miljøbeskyttelseslovens § 101, Miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 og Vandforsyningslovens § 81.

Til orientering skal oplyses, at uanset, om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter den meddelte afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

6. Erstatningsbestemmelser

Efter vandforsyningslovens § 23 er anlæggets ejer erstatningspligtig for skader, der under anlæggets etablering eller drift volder i bestående forhold som følge af forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndighederne.

7. Bilag til afgørelsen

1. Kortbilag: Placering af boringen
2. Kortbilag: Etapebeskrivelse

Venlig hilsen

Charlotte Hvid Laursen
Geolog

Bilag 1. Placering af boring til grusvask og placering af nedsivningsområde

Bilag 2 - Etapebeskrivelse

